การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

พระปภังกร ปภงฺกโร (พุสิงห์)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

พระปภังกร ปภงฺกโร (พุสิงห์)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN LOCAL TRADITIONAL CONSERVATION IN WARINCHAMRAP MUNICIPALITY UBON RATCHATHANI PROVINCE

PHRAPAPHANGKORN PHABHANGKARO (PHUSING)

A THEMATIC PEPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE

PROGRAM IN BUDHISTIC LOCAL GOVERNMENT

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2023

หัวข้อสารนิพนธ์	:	การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
ชื่อนักศึกษา	:	พระปภังกร ปภงฺกโร
ชื่อปริญญา	:	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	:	การปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์
ปีพุทธศักราช	:	2566
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	พระครูประยุตสารธรรม, ดร.

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์

คณบดีคณะสังคมศาสตร์ .....

(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ :

ประธานกรรมการ .....

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ์)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา) .....

(พระครูประยุตสารธรรม, ดร.)

กรรมการ .....

(พระมหาวิรุธ วิโรจโน, ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ดร.)

กรรมการ .....

(พระครูสังฆรักษ์ ทวี อภโย, ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ดร.)

กรรมการ .....

(ดร. ณฐอร เจือจันทร์)

ลิขสิทธิ์ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Topic	:	Local Political Participation of People in Local Traditional Conservation in Warinchamrap Municipality Ubon Ratchathani Province
Student's Name	:	Phra Parphangkorn Papangkaro
Degree Sought	:	Master of Political Science
Program	:	Buddhistic Local Government
Anno Domini	:	2023
Advisor	:	Phrakruprayutsaradham, Dr.

Accepted by the Social Science Faculty, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Political Science in Buddhistic Local Government Program.

Dean of Social Science Faculty .....
(Phramaha Surakrai Jinabuddhisiri)

Dissertation Committee:
Chairman .....
(Assoc. Prof. Dr. Piyaluk Potiwan)

Member (Advisor) .....
(Phrakruprayutsaradham, Dr.)

Member .....
(Phramaha Wiruth Wirojano, Asst. Prof. Dr.)

Member .....
(Phrakrusangkharak Thawee Abhayo, Asst. Prof. Dr.)

Member .....
(Dr. Nathaorn Chuachan)

Copyright of the Social Science Faculty, Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์ : **การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบจังหวัดอุบลราชธานี**

ชื่อนักศึกษา : **พระปภังกร ปภงฺกโร (พุสิงห์)**

ชื่อปริญญา : **รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**

สาขาวิชา : **การปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์**

ปีพุทธศักราช : **2566**

อาจารย์ที่ปรึกษา : **พระครูประยุตสารธรรม, ดร.**

สารนิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ 3) เพื่อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี วิธีการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยโดยวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับประชาชนที่อาศัยอยู่เขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโร่ยามาเน่ ได้จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าเอฟ (Independent Sample t-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) ในกรณีตัวแปรอิสระตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ (Least Significant Difference : LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า :

1. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า ด้านเพศ ด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา และด้านอาชีพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. เพื่อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น โดยมีกลยุทธ์ที่จะทำให้ประชาชนเข้า

ร่วมประชาคมมากขึ้น และให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยการจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนโครงการต่างๆของชุมชน และควรสำรวจความพอใจในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นด้านสาธารณูปโภค

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

ABSTRACT

Thematic Topic : **Local Political Participation of People in Local Traditional Conservation in Warinchamrap Municipality Ubon Ratchathani Province**

Student's Name : **Phrapaphangkorn Phabhangkaro (Phusing)**

Degree Sought : **Master of Political Science**

Program : **Buddhistic Local Government**

Anno Domini : **2023**

Advisor : **Phrakruprayutsaratham, Dr.**

This thematic paper has the following objectives: 1) to study the level of local political participation of the people in preserving local tradition in Warin Chamrap municipality. Ubon Ratchathani Province 2) to compare people's participation in local politics in preserving local tradition in Warin Chamrap municipality. Ubon Ratchathani province classified by gender, age, education level and occupation. Ubon Ratchathani Province Methods of conducting the research the researcher studied by survey research (Survey Research) collected data by using a questionnaire on people living in Warin Chamrap municipality. The sample group obtained from the calculation of the sample size according to the Taro Yamane formula was 400 persons. social science the statistics were used for frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation and (Independent Sample t-test) by (ONE WAY ANOVA) in the case of three or more independent variables When there was a difference, the pairwise differences were compared using the Least Significant Difference (LSD) method with a level of statistical significance at 0.05.

The results were found that:

1. People's opinions on local political participation of the people in preserving local tradition in Warin Chamrap municipality. Ubon Ratchathani Province Overall, it was at a high level in all aspects.

2. A comparison of people's opinions on people's local political participation in preserving local tradition in Warin Chamrap municipality Ubon Ratchathani province

classified by personal factors According to the hypothesis, it was found that gender, age, education and occupation were significantly different at 0.05 level.

3. The suggestion of people's participation in local politics in preserving local tradition in Warin Chamrap municipality, Ubon Ratchathani Province found that people have opinions to publicize about knowledge in preserving local traditions with strategies to make more people join the community and to give importance to the preparation of local development plans by allocating budgets to support community projects and should explore the satisfaction of preserving local traditions in terms of public utilities.

Keywords: local political participation, local traditional conservation

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับอนุเคราะห์และช่วยเสนอแนะการทำงานให้สำเร็จลุล่วง

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร. รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยอีสาน ที่ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจในการทำสารนิพนธ์นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก พระครูประยุตสารธรรม, ดร. และพร้อมยังให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามให้ตรงกับหัวข้อวิจัย

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง เที่ยงตรงอีกครั้ง คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาทิตย์ ผ่านพูล ดร.อภิชิต เหมือยไธสง และดร.อัครเดช นีละโยธิน อาจารย์ประจำวิชาระเบียบวิธีวิจัย นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองกับประชาชนในเทศบาลเมืองวารินชำราบ ในการศึกษาครั้งนี้

ขออนุโมทนาขอบคุณนายกเทศมนตรีในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี และผู้เกี่ยวข้องในเขตเทศบาลตำบลแสนสุข ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลเพื่อทำการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่า และประโยชน์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดามารดา ผู้มีพระคุณ ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีอุปการะคุณทุกท่านด้วยเทอญ

พระปภังกร ปภงฺกโร (พุสิงห์)

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		**ฉ**
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		**ซ**
กิตติกรรมประกาศ		**ญ**
สารบัญ		**ฎ**
สารบัญตาราง		**ฑ**
สารบัญแผนภูมิ		**ฒ**
บทที่ 1	**บทนำ**	**1**
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	1.3 สมมุติฐานของการวิจัย	3
	1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
	1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	4
	1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2	**แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	**6**
	2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	6
	2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	6
	2.1.2 ความหมายและรูปแบบการมีส่วนร่วม	7
	2.1.3 หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน	8
	2.1.4 ระดับของการมีส่วนร่วม	9
	2.1.5 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม	11
	2.1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม	13
	2.2 การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	15
	2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	15
	2.2.2 ประเภทของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	16
	2.2.3 องค์กรในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	19
	2.2.4 ขั้นตอนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	19
	2.4 บริบทของพื้นที่	20
	2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25

สารบัญ(ต่อ)

2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย..... 29

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 30

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... 30

3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง..... 30

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 33

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 36

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล..... 36

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 37

3.7 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 38

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 39

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง..... 39

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี... 41

4.3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี..... 46

4.4 เพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 64

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 66

5.1 สรุปผลการวิจัย..... 66

5.2 อภิปรายผล..... 68

5.3 ข้อเสนอแนะ..... 72

บรรณานุกรม..... 74

ภาคผนวก..... 77

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย..... 78

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ..... 80

ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย..... 84

สารบัญ(ต่อ)

ภาคผนวก ง แบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย..... 87
ภาคผนวก จ แบบสอบถาม ค่า IOC และค่าความเชื่อมั่น..... 93
ประวัติผู้วิจัย..... 106

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1 จำนวนแบ่งออกเป็นชุมชน และจำนวนประชากร..... 22

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา..... 32

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ..... 39

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ..... 40

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา..... 40

ตารางที่ 4.4 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ..... 41

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี..... 41

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการสร้างความรู้..... 42

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา..... 43

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ..... 44

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และประเมินผล..... 45

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ.. 46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอายุ..... 47

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอายุ..... 48

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่..... 49

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่... 50

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางปฏิบัติ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่..... 51

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่..... 52

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกระดับการศึกษา..... 53

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา..... 54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่.... 55

ตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่..... 55

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางปฏิบัติ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่..... 56

ตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่คู่..... 57

ตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอาชีพ..... 58

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอาชีพ..... 59

ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่..... 60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.26 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ 61

ตารางที่ 4.27 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางปฏิบัติ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่..... 62

ตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่..... 63

ตารางที่ 4.29 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี..... 64

ตารางที่ 4.30 เพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี.. 64

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย..... 29

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเมืองการปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ต่อโครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ของการปกครองท้องถิ่นไทย มาตรา 250 กล่าวมีเป้าหมายเพื่อมุ่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันทางการเมืองในท้องถิ่น ได้ทำหน้าที่หลักในการพัฒนา และจัดทำบริการสาธารณะที่ตรงตามความต้องการที่หลากหลายของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น รวมทั้งมุ่งเสริมสร้างให้เกิดการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ตามวิถีทางแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตย พระพุทธศาสนาได้ถูกหล่อหลอม เป็นเลือดเนื้อของประชาชนชาวไทย จนกลายเป็นวิถีชีวิตและคุณลักษณะพิเศษที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ในบริบทสังคมระดับประเทศกระแสการพัฒนาด้านต่างๆ ของประเทศไทยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างรวดเร็วต่อเนื่อง ทั้งด้านเศรษฐกิจ และการเมืองประเพณีท้องถิ่น (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 250)

จารีตประเพณีที่ชาวอีสานได้สืบทอดต่อกันมานั้นเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าเรียกว่า ฮีตสิบสอง คลองสิบสี่ เกี่ยวเนื่องกับหลักทางพุทธศาสนาความเชื่อ และการดำรงชีวิตประเพณีท้องถิ่นของประเทศไทยมีอยู่หลายอย่างด้วยกัน โดยแต่ละอย่างก็อยู่คู่กับสังคมของเรามาอย่างช้านานแล้ว แต่ในปัจจุบันนี้สิ่งต่าง ๆ ที่มีความงดงาม บ่งบอกถึงรากเหง้าของชาวไทย กำลังค่อย ๆ ลบเลือนหายไป โดยมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาแทนที่ จึงทำให้คนรุ่นหลังไม่เห็นความสำคัญเท่าที่ควร แต่ถึงกระนั้นก็ยังมีคนไทยอีกมาก ที่ไม่อยากให้ประเพณีเหล่านั้นสูญหาย จึงได้คิดวิธีอนุรักษ์ประเพณี ซึ่งมีหลายอย่างด้วยกันลูกหลานชาวไทยควรศึกษาพร้อมเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาของไทยในด้านต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค ประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งมุ่งศึกษาให้ความรู้ความเป็นมาในอดีต อันส่งผลมาสู่สภาพการณ์ ณ ปัจจุบันปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่ากับความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการส่งเสริมเพื่อจัดกิจกรรมตามประเพณีวัฒนธรรมโบราณต่าง ๆ กระตุ้นจิตสำนึกแก่คนในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งจะต้องร่วมกันในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นตลอดจนสนับสนุนให้เกิดพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนขึ้น เพื่อแสดงถึงสภาพชีวิตรวมทั้งความเป็นมาของชุมชน เป็นการเพิ่มความรู้และสร้างความภูมิใจในชุมชนท้องถิ่นด้วยเลือกสรรภูมิ

ปัญญาที่กำลังสูญหาย หรือได้สูญหายไปแล้วมาทำให้มีชีวิตอีกครั้ง เชิดชูให้เห็นคุณค่าและแสดงความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในท้องถิ่น โดยเฉพาะ ให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัย พร้อมเกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน (สมบัติ นามบุรี, 2564)

การเมืองท้องถิ่น และการอนุรักษ์ภูมิประเพณีท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องกับคนทุกคนในชุมชน ในประเด็นการสร้างการมีส่วนร่วมจึงถือเป็นบทบาทสำคัญในการสร้างเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการทำงานอนุรักษ์โดยอาศัยการผนึกกำลังจากคน 3 กลุ่ม ประกอบไปด้วย บ้าน วัด และหน่วยงานราชการ มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม 3) การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (พระมหาสุทิตย์ อาภากโร, 2557)

เทศบาลเมืองวารินชำราบได้จัดตั้งศูนย์ศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และได้มีการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนครั้งแรก เห็นชอบแผนปฏิบัติงานประจำปี 2565 และตั้งคณะทำงาน 4 ชุดเพื่อช่วยงานด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกรรมการจาก 4 ฝ่ายได้แก่ กรรมการจากเทศบาล กรรมการจากตัวแทนประชาชนในพื้นที่ กรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และกรรมการจากประชาคม ประธานการประชุมได้แจ้งความเป็นมาถึงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การประกาศจัดตั้งศูนย์ ฯ การแต่งตั้งกรรมการประจำศูนย์ ฯ รวมถึงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯซึ่งจะมีบทบาทในการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในสร้างองค์ความรู้เพื่อร่วมพัฒนาท้องถิ่น การทำหน้าที่ประสานความร่วมมือภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนในการพัฒนานวัตกรรม เชื่อมโยงการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงาน ซึ่งที่ประชุมรับทราบนอกจากนั้นที่ประชุม ยังให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เพราะการอนุรักษ์ประเพณีในเขตพื้นที่นั้น ๆ เป็นการรวมน้ำใจของบรรดาพุทธศาสนิกชน ทำหน้าที่ในการวางรากฐานความเจริญและส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นที่ยิ่งใหญ่มั่นคง ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งส่งเสริมประสิทธิภาพ หรืออาจกล่าวได้ว่า การอนุรักษ์ประเพณีเป็นศูนย์กลางของศาสนาและวัฒนธรรม ที่ผู้คนใช้เป็นบรรทัดฐานในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวรรณคดี คติธรรม ขนบธรรมเนียม จารีต และประเพณี เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่นอื่น ๆ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรแก่การอนุรักษ์และการสืบทอดให้คงอยู่กับสังคมไทยสืบต่อไป ดังนั้นแนวคิดในการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นในการที่จะคงไว้ไม่ให้สูญสลายไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

1.2.3 เพื่อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน

1.3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีขอบเขตขั้นตอนในการศึกษาด้านเนื้อหา ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตเนื้อหา

1.4.1.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น

1.4.1.2 การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

1.4.1.3 บริบทของพื้นที่

1.4.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4.1.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.4.2 ขอบเขตประชากร

ประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตปกครองเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปเทศบาลเมืองวารินชำราบ มีประชากรเทศบาลเมืองวารินชำราบ มีทั้งหมด 26,968 คน (ที่มา : สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองวารินชำราบ เดือน เมษายน พ.ศ. 2565)

1.4.3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.5.1 ผลของการวิจัยเป็นการสร้างองค์ความรู้ และความเข้าใจให้กับประชาชนโดยทั่วไป เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1.5.2 จะทำให้ทราบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

1.5.3 ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาดำเนินงานข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การสร้างความรู้ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการด้านวัฒนธรรมของพื้นที่ร่วมกันแสดงความคิดเห็น รับฟังตัดสินใจกำหนดแนวทางที่จะนำ ไปอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

1.6.2 การสร้างแนวทางการพัฒนา หมายถึง การมีส่วนร่วมโดยการหาวิธีการกำหนดทางเลือก ในการพัฒนา และจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม

1.6.3 การสร้างแนวทางปฏิบัติ หมายถึง การมีส่วนร่วมโดยการสร้างการยอมรับการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ในรายละเอียดของการดำเนินงาน รวมถึงการควบคุม และติดตามผลการดำเนินงาน

1.6.4 การสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมประเมินผลปฏิบัติงานตามแผนควบคุม กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และประเทศชาติ

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.1.1 แนวคิดการมีส่วนร่วม

2.1.2 ความหมายและรูปแบบของการมีส่วนร่วม

2.1.3 หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วม

2.1.4 ระดับของการมีส่วนร่วม

2.1.5 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

2.1.6 ผลหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.2 การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

2.2.2 ประเภทของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

2.2.3 องค์กรในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

2.2.4 ขั้นตอนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

2.3 พื้นที่ในการวิจัย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 250 บัญญัติว่า ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวได้ด้วย จึงทำให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมไม่ทางใดก็ทางหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในกรณีที่

การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ในสาระสำคัญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้ประชาชนทราบก่อนกระทำการเป็นเวลาพอสมควร และในกรณีที่เห็นสมควรหรือได้รับการร้องขอจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนการกระทำนั้น หรืออาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงเป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่ และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 258 ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

1) แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

1.1) กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

1.2) จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.1.2 ความหมายและรูปแบบของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการต่าง ๆ ของภาครัฐได้เข้ามารับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้มีโอกาสมาแสดงความคิดเห็น แสดงความห่วงกังวลต่อแนวทางการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐต่อการตัดสินใจของผู้บริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งรวมไปถึงการ

มาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล ร่วมตัดสินใจ รับผลจากการตัดสินใจ ให้การปรึกษาหารือ และร่วมกันประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งในที่นี้คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นพื้นฐานในวิถีทางประชาธิปไตยที่สำคัญยิ่ง ทั้งนี้การมีส่วนร่วมยังรวมไปถึงการมาร่วมกันคิดถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชน มาร่วมกันออกแบบอนาคตของชุมชนโดยคนในชุมชนเองผู้ที่ควรเข้ามาเกี่ยวข้องหรือเข้ามามีส่วนร่วม คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ รวมถึงกลุ่มคนที่รวมตัวกันเป็นองค์กรทางสังคมของพลเมืองที่เรียกว่าภาคประชาสังคมเช่น กลุ่ม ชมรม องค์กรสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ฯลฯ ควรพิจารณาว่าผู้เข้ามามีส่วนร่วมนั้นได้ครอบคลุมประชาชนทุกภาคส่วน รวมเพศหญิง เพศชาย เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส กลุ่มต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด (สถาบันพระปกเกล้า , 2556)

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดาเนินงาน โดยการร่วมคิด ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมแบ่งปันผลประโยชน์ และร่วมในการติดตามประเมินผล (วรรณิการ์ ภูมิวงศ์พิทักษ์ , 2540)

ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาติดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเองและการที่จะสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแล้วจำเป็นที่จะต้องยอมรับปรัชญาที่ว่ามนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างเป็นสุขได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของกลุ่ม ขณะเดียวกันจะต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า มนุษย์สามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและได้รับการชี้ทางที่ถูกต้อง (เมธี จันท์จารุภรณ์ และสุธิดา รัตนวาณิชย์พันธ์ , 2541)

จากที่ได้กล่าวมาสรุปความหมายของการมีส่วนร่วม คือ การที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นของตนเอง โดยการสมัครใจเข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ของชุมชนตั้งแต่การค้นหาปัญหา การตัดสินใจวางแผนในกิจกรรม การร่วมดำเนินการตามแผน การได้รับประโยชน์อย่างเป็นธรรมจากกิจกรรม และการประเมินผลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจากบทเรียนรู้ร่วมกันของกิจกรรมการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นนั้น ๆ

2.1.3 หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. เปิดใจให้กว้างรับฟังข้อมูลจากกันและกัน

2. ทุกคนมีความคิดและในการคิดร่วมกันนั้นมีคุณค่ามากกว่าสิ่งอื่น “ทุกความคิดมีคุณค่า” ที่จะทาให้ชุมชนของเราพัฒนาได้อย่างยั่งยืน คือ ทุกคนจะอยู่ดีกินดี จึงต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรม

3. ทุกคนมีอิสรภาพในการมีส่วนร่วมไม่ถูกบังคับ

4. ทุกคนต้องสามารถเข้าร่วมกิจกรรมและช่วยสร้างโอกาสให้เขามีความสามารถในการเข้าร่วมได้

5. ทุกคนเสมอภาคกันในการแสดงความคิดเห็นไม่มีใครมีอานาจเหนือใครเพราะ “ต่างก็เป็นหุ้นส่วนทางความคิด” เพื่อการพัฒนาร่วมกัน

6. ทุกคนมีจิตสาธารณะที่จะมามีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ของชุมชน

สุชาดา จักรพิสุทธิ์ กล่าวว่าหลักการและกระบวนการของการมี ส่วนร่วมได้แก่

1. การระดมความคิด คือ การคิดค้นและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน ในลักษณะของการร่วมคิด มิใช่จากฝ่ายเดียว บนพื้นฐานความศรัทธาว่าทุกคนที่เข้ามามีส่วนร่วมนั้นมีศักยภาพ

2. การวางแผน คือ นำสิ่งที่ร่วมกันคิดมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการร่วมกัน ด้วยการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่าย (คน สิ่งของ งบประมาณ ฯลฯ)

3. การลงมือทำ คือ การนำ แผนงานที่ได้ ไปร่วมกันทำ หรือแบ่งงานกันรับผิดชอบเพื่อให้เป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่วางไว้

4. การติดตามประเมินผล คือ ร่วมกันติดตามผลงานที่ทา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานร่วมกันคิดพัฒนาปรับปรุงให้งานดีขึ้น

5. การรับผลประโยชน์ร่วมกัน มีทั้งผลประโยชน์ทางรูปธรรมที่ต้องการให้เกิดตามกิจกรรมที่ทำนั้น และผลประโยชน์โดยอ้อม แต่มีความสำคัญมาก คือ การเรียนรู้จากการร่วมคิดร่วมทำ และความสัมพันธ์ระหว่างภาคีที่พัฒนาไปสู่การมีส่วนร่วมที่สมานฉันท์ เสมอภาค และเอื้ออาทรกันมากขึ้นเป็นลำดับ (สุชาดา จักรพิสุทธิ์, 2553)

2.1.4 ระดับของการมีส่วนร่วม

ของการมีส่วนร่วมจากน้อยไปมากเป็น 7 ระดับดังนี้

ระดับที่ 1 ถูกบังคับประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมโครงการเพราะถูกบังคับโดยหลีกเลี่ยงไม่ได้

ระดับที่ 2 ถูกล่อลักษณะนี้ประชาชนจะถูกล่อใจด้วยผลประโยชน์ในรูปแบบของค่าจ้างแรงงานหรือความสะดวกสะบายบางอย่างแต่เบื้องหลังจริงๆ แล้วเป็นการหาเสียงของนักการเมืองผู้หยิบยื่นโครงการมาล่อเท่านั้น

ระดับที่ 3 ถูกชักชวนการมีส่วนร่วมลักษณะนี้ส่วนมากเป็นโครงการที่ทางราชการคิดขึ้นเองเรียบร้อยแล้วแล้วพยายามชักชวนประชาชนให้ร่วมมือทุกรูปแบบ โดยอาศัยระบบการโฆษณาประชาสัมพันธ์สื่อมวลชนต่าง ๆ ว่าเป็นโครงการที่ดีขอให้ประชาชนให้ความร่วมมือ

ระดับที่ 4 สัมภาษณ์และวางแผนที่ให้ลักษณะการมีส่วนร่วมชนิดนี้จะปรากฏว่าปัญหาความต้องการและเสียงเรียกร้องของประชาชนจะได้รับการเอาใจใส่ขึ้นบ้าง กล่าวคือ ผู้ที่ว่าโครงการจำ

สำรวจปัญหาความต้องการด้วยการเรียกประชุมแบบสอบถามสัมภาษณ์แต่การตัวติดใจว่า ปัญหาของชาวบ้านคือ อะไรควรแก้ไขวิธีใดจะวางแผนอย่างไรและจะปฏิบัติตามแผนอย่างไรยังคงเป็นเรื่องของทางราชการ

ระดับที่ 5 มีโอกาสเสนอความเห็นประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นที่เกี่ยวกับการวางโครงการและการดำเนินการตามโครงการแต่การตัดสินใจยังเป็นส่วนของทางราชการอยู่

ระดับที่ 6 มีโอกาสเสนอโครงการในระดับนี้ทางราชการกับประชาชนจะมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิดประชาชนอาจจะมีโอกาศตัดสินใจว่าปัญหาของตยชน คืออะไรจะแก้ไขได้อย่างไรวิธีใดดีที่สุกจนกระทั้งมีสิทธิ์เสนอโครงการและเข้ามาร่วมปฏิบัติด้วย

ระดับที่ 7 มีโอกาสตัดสินใจระดับนี้ประชาชนจะเป็นหลักสำคัญของการตัดสินใจในทุกเรื่องตั้งแต่การวางแผนการปฏิบัติตามแผนและการเมินผลโครงการ (สมเด็จ หริ่มเจริญ , 2559)

นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ ได้ศึกษาถึงระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความแตกต่างกันในหลายระดับและหลายเงื่อนไข ดังนี้

1) ระดับเป็นฝ่ายรุก/ปฏิกิริยาตอบโต้

2) ระดับลงสมัครรับเลือกตั้ง

3) ระดับการขอดูเอกสารต่าง ๆ

4) ระดับการตรวจสอบผลงาน อบต. อย่างเป็นรูปธรรม

5) ระดับการประชุมเสนอแผนผ่านประชาคมหมู่บ้านและประชาคมหมู่บ้าน

6) ระดับการตรวจสอบในลักษณะที่เป็นกรรมการตรวจรับงาน/กรรมการเปิดซอง (นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ, 2545)

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา ได้กล่าวถึงระดับของการมีส่วนร่วมตามหลักการทั่วไปว่าแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

1) การมีส่วนร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูลของตน ครอบครัว ชุมชนของตน

2) การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสาร

3) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยเฉพาะในโครงการที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียโดยแบ่งเป็น3 กรณีแล้วแต่กิจกรรมที่ตนอยู่ในขั้นตอนใดตอนไปนี้

(1) ตนมีน้ำหนักตัดสินใจน้อยกว่าเจ้าของโครงการ

(2) ตนมีน้ำหนักการตัดสินใจเท่ากับเจ้าของโครงการ

(3) ตนมีน้ำหนักการตัดสินใจมากกว่าเจ้าของโครงการ

4) การมีส่วนร่วมทำ คือ ร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด

5) การมีส่วนร่วมสนับสนุน คือ อาจจะไม่มีโอกาศร่วมทำแต่มีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านอื่นๆ

นอกจากนี้ยังมีการแบ่งระดับของการมีส่วนร่วมเป็นระดับของการมีส่วนร่วมตามแนวทางพัฒนาชุมชน เป็นการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยได้แบ่งไว้ดังนี้

1) ร่วมค้นหาปัญหาของตนให้เห็นว่าสิ่งใดที่เป็นปัญหารากเหง้าของปัญหา

2) ร่วมค้นหาสิ่งที่จำเป็นของตนในปัจจุบันคืออะไร

(1) ร่วมคิดช่วยตนเองในการจัดลำดับปัญหาเพื่อแก้ไขสิ่งใดก่อนหลัง

(2) วางแผนแก้ไขปัญหาเป็นเรื่องๆ

(3) ร่วมระดมความคิดถึงทางเลือกต่างๆ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาที่วางแผนนั้น

(4) ร่วมพัฒนาเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้

(5) ร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหา

(6) ร่วมติดตามการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงาน

(7) ร่วมรับผลประโยชน์ หรือร่วมเสียผลประโยชน์จากการดำเนินงาน (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา , 2546)

2.1.5 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

โกวิทย์ พวงงาม ได้สรุปถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชน ในการพัฒนา ควรจะมี 4 ขั้นตอน คือ

1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากชาวชนบทยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา ในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อม ไร้ประโยชน์ เพราะชาวชนบทจะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น

2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงาน เป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวชนบทรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการนำเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ชาวชนบทส่วนใหญ่จะมี ฐานะยากจน แต่ก็มีแรงงานของตนที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงาน จะทำให้ชาวชนบสามารถคิดต้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้วชาวชนบทย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำไปนั้นได้รับผลดี ได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างใด การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไปจึงอาจจะประสบความยากลำบาก (โกวิทย์ พวงงาม, 2550)

การมีส่วนร่วมมีอยู่ 5 ขั้นตอน คือ

1) การมีส่วนร่วมคิด คือ ร่วมประชุมปรึกษาหารือในปัญหาและการกำหนดกิจกรรมวิธีการดำเนินงานเพื่อให้กิจกรรมได้ผลตามวัตถุประสงค์

2) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ คือ เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือ ต้องร่วมการตัดสินใจเลือกกิจกรรมหรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด

3) การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามกิจกรรม คือ เข้าร่วมในกิจกรรมตามวิถีทางและแนวทางให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ คือ ร่วมในการรับผลประโยชน์อันเกิดจากผลของกิจกรรมหรือการดำเนินงานของสมาชิกเอง

5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล คือ ร่วมในการประเมินผลการทางานของกลุ่ม และประเมินสถานการณ์ภายนอกด้วย (อรพินท์ สุทธิพันธ์, 2534)

กล่าวถึงการแบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน

2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

3) การมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์

4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล (สถาบันพระปกเกล้า , 2551)

นอกจากนี้นักวิชาการบางท่านยังได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมแตกต่างจากที่กล่าวมาโดยจะมีขั้นตอนการวางแผนร่วมด้วย ดังเช่น (อคิน ระพีพัฒน์ , 2527) และ(ธีรพงษ์ แก้วหาวงษ์ , 2546) ได้จำแนกขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1) การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาในชุมชน และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดความต้องการของชุมชนและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้น ๆ

2) การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการ แนวทางในการดำเนินงานกำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่ใช้

3) การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยการร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานหรือโดยการบริหารงานและประสานงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4) การมีส่วนร่วมในขั้นรับผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากโครงการ หรือมีส่วนในการรับผลเสียที่อาจเกิดจากโครงการ ซึ่งผลประโยชน์หรือผลเสียนี้อาจเป็นด้านกายภาพ หรือด้านจิตใจที่มีผลต่อสังคมหรือบุคคลได้

5) การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการประเมินว่าโครงการพัฒนาที่ดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่การประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินผลย่อย ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำกันเป็นระยะๆ หรือการประเมินผลรวม ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวบยอดของโครงการทั้งหมด

2.1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วม

ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1) ช่วยให้ประชาชนยอมรับโครงการมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นโรงการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน

2) ประชาชนจะมีความรู้สึกผูกพัน รู้สึกเป็นเจ้าของโครงการมากขึ้น

3) การดำเนินโครงการจะราบรื่นได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น

4) โครงการจะให้ประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้น และมีการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนามากขึ้น

5) จะช่วยพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนมากขึ้น (ทนงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำและคณะ , 2534)

วันชัย วัฒนศัพท์ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

1) เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ ช่วยให้เกิดการพิจารณาทางเลือกใหม่ ทำให้การตัดสินใจรอบคอบขึ้น

2) การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เมื่อการตัดสินใจนั้นได้รับการยอมรับในการตัดสินใจ

3) การสร้างฉันทามติ ลดความขัดแย้งทางการเมืองและเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ

4) การเพิ่มความง่ายในการนำไปปฏิบัติ สร้างให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

5) การมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นสามารถลดการเผชิญหน้าและความขัดแย้งที่รุนแรงได้

6) ช่วยทำ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชนและไวต่อความรู้สึกห่วงกังวลของประชาชน และเกิดความตระหนักในการตอบสนองต่อความกังวลของประชาชน

7) การพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน ถือว่าเป็นการให้การศึกษาชุมชน เพื่อเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจและเป็นเวทีฝึกผู้นำ ชุมชน

8) ช่วยทำ ให้ประชาชนสนใจประเด็นสาธารณะมากขึ้น เป็นการเพิ่มทุนทางสังคมและช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น สอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (วันชัย วัฒนศัพท์ , 2554)

วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1) เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ กระบวนการปรึกษาหารือกับสาธารณชนช่วยให้เกิดความกระจ่าง ในวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการหรือนโยบายนั้น ๆ ได้อยู่เสมอ

2) ลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบโดยทั่วไปมักจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและเสียเวลา แต่ในทางปฏิบัติแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่ต้น สามารถที่จะลดความล่าช้าและลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนได้ การตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งอาจจะดูสิ้นเปลืองและเสียเวลากว่าที่จะตัดสินใจได้แต่ว่าเมื่อตัดสินใจแล้วและนำมาสู่การปฏิบัติอาจจะเป็นวิธีการที่ประหยัดกว่า การตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งที่ทำ ไปอย่างรวดเร็วและดูเหมือนจะไม่สิ้นเปลือง อาจจะเสียค่าใช้จ่ายมากกว่า ถ้าการตัดสินใจนั้นไม่ได้ทำให้เกิดข้อตกลงระหว่างกลุ่มหรือความเห็นชอบในกลุ่มต่าง ๆ ที่มีผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องได้ แต่กลับนำไปสู่ความขัดแย้งของประชาชนอย่างต่อเนื่องมากขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถเกิดผลในการยอมรับอย่างสูงต่อการตัดสินใจโดยกลุ่ม ซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียในการตัดสินใจนั้นๆ วิธีการนี้จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติ ทำให้เกิดการประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งโดยทั่วไปมักจะแพงกว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากากรจัดทำ หรือดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระยะต้น

3) การสร้างฉันทามติ โครงการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถที่จะสร้างความมั่นคงและยืดยาวมีการยอมรับระหว่างกลุ่มซึ่งก่อนหน้านี้อาจจะมีความเห็นขัดแย้งกันคนละทาง การมีส่วนร่วมนี้ยังก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างคู่กรณี ลดความขัดแย้งทางการเมือง และก่อให้เกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ

4) ความสำเร็จและผลในการปฏิบัติของโครงการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำให้คนเรามีความรู้สึกความเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น และครั้งหนึ่งเมื่อได้ร่วมตัดสินใจแล้วย่อมต้องการที่จะเห็นสิ่งนั้นนา ไปปฏิบัติได้ ไม่เพียงแต่จะมีความสนับสนุนทางการเมืองต่อการนำไปปฏิบัติ แต่กลุ่มและปัจเจกชนอาจจะกระตือรือร้นในการที่จะช่วยให้เกิดผลในการปฏิบัติ

5) การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า หรือหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่รุนแรง ความขัดแย้งในโครงการนำไปสู่การปฏิปักษ์อันยากที่จะแก้ไข กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดโอกาสที่กรณีจะ

แสดงความต้องการของกลุ่มเขาและความห่วงกังวลที่ปราศจากความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่ต้นสามารถลดการเผชิญหน้ากันอย่างรุนแรงที่อาจจะเป็นไปได้

6) ความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม โดยทั่วไปแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่ความชอบธรรมและการดำรงอยู่ของความชอบธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการตัดสินใจก่อให้เกิดความขัดแย้ง ก็คือจะต้องใช้กระบวนการตัดสินใจซึ่งโปร่งใสและน่าเชื่อถือต่อสาธารณชนมีส่วนร่วม โครงการมีส่วนร่วมของประชาชนยังก่อให้เกิดความเข้าใจถึงเหตุผลที่นา ไปสู่การตัดสินใจนั้นๆ (วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า, 2554)

ส่วนประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการมีส่วนร่วม

1) ได้รับบริการสาธารณะที่ดีขึ้น ทั้งในด้านคุณภาพ มาตรฐาน ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

2) มีบทบาทในการตัดสินใจในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และสามารถสนับสนุนการดาเนินกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่

3) มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นการเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน การมีส่วนร่วมในการกาหนดแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การไปเลือกตั้งผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นและการถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น (สถาบันพระปกเกล้า, 2556)

2.2 การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นนั่นจะมีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางในการอนุรักษ์ประเพณี และที่สำคัญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนตาม (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 57) บัญญัติว่า อนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วม ในการดำเนินการด้วย บำรุงรักษา ฟื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล และยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

ความหมาย และแนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมได้มีการให้ความหมายจากนักวิชาการ องค์การ หน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้ การอนุรักษ์ หมายถึงกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการทำให้วัฒนธรรมนั้นเข้มแข็งคงอยู่ได้โดยไม่ต้องปฏิบัติการ อย่างใดคณะกรรมการดำเนินงานและประสานงานวันอนุรักษ์มรดกไทย (คณะกรรมการดำเนินงาน และประสานงานวันอนุรักษ์มรดกไทย, 2541) การอนุรักษ์หมายถึง การรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมที่หาดูได้ยาก หรือกำลังจะสูญหายไปและไม่สามารถคลี่คลายพัฒนาได้อีก เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อคนรุ่นหลังในการที่จะติดตาม ศึกษาค้นคว้า หาร่องรอยความเจริญทางวัฒนธรรมในอดีต

การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น และวัฒนธรรม คือ สิ่งอันเป็นวิถีชีวิตของสังคม คนในสังคมมีส่วนร่วมจะคิดเห็นอย่างไร มีความเชื่ออย่างไร ก็แสดงออก ให้ปรากฏเห็น เป็นรูปภาษา ประเพณี กิจการงาน การละเล่น การศาสนา เป็นต้น ตลอดจนสิ่งต่างๆ ที่คนในสังคมมีส่วนสร้างขึ้น เช่น สิ่งอันจำเป็นแก่วิถีชีวิต และการครองชีพ ได้แก่ ปัจจัยสี่ เครื่องมือ เครื่องใช้ ความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ซึ่งแสดงปรากฏให้เห็นเป็นสิ่งต่างๆ ซึ่งมีการสะสมเป็นความรู้ ในความทรงจำ จดไว้ในหนังสือ และสิ่งต่างๆ ที่สร้างขึ้น และถ่ายทอดไว้ให้แก่กันเป็นมรดกตกทอดสืบ ต่อกันมาชั่วอายุคนมีการเพิ่มเติม เสริมสร้างสิ่งใหม่ และปรับปรุงสิ่งเก่าให้เข้ากันได้ และมีความ เจริญก้าวหน้า โดยการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น และวัฒนธรรมจะมีลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) เป็นแบบแผนของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นเรื่องสำคัญทำให้มนุษย์สร้างสิ่งที่เราเรียกว่า วัฒนธรรมเกิดขึ้น มนุษย์จะต่างจากสัตว์เนื่องจากการกระทำต่างๆ เป็นเรื่องของการเรียนรู้ เช่น การหวีผม การแปรงฟัน การเย็บผ้า เขียนหนังสือ ฯลฯ ส่วนสัตว์ จะใช้สัญชาตญาณ การเรียนรู้นั้นจะมีลักษณะสั่งสมจากประสบการณ์ที่มนุษย์ได้เผชิญในชีวิต ไม่ได้ถูกถ่ายทอดทางชีวภาพหรือพันธุกรรมการเรียนรู้นั้นเกิดจากการเป็นสมาชิกของกลุ่มของสังคม

2) เป็นสิ่งซึ่งสืบทอดจากบรรพบุรุษเป็นมรดกทางสังคมซึ่งส่งต่อๆ กันมาหลายช่วงอายุ ซึ่งคนรุ่นต่อมาได้นำมาใช้ปฏิบัติทำให้คงอยู่ไม่สูญหายแต่อาจปรับเปลี่ยนไป เช่น ภาษาการแต่งกาย ฯลฯ การเปลี่ยนแปลงประเพณีท้องถิ่น และวัฒนธรรมนั้น จะขึ้นอยู่กับภาวะในสังคมในขณะนั้นๆ

3) เป็นของส่วนรวมในสังคม มิใช่เป็นของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ แต่จะช่วยกันคิด สิ่งที่สร้างสรรค์ ร่วมกันปฏิบัติทำให้ประเพณีท้องถิ่นนั้นอยู่ยืดยาว เช่น ภาษา การแต่งกาย วัฒนธรรม จึงเป็นวิถี ชีวิตความเป็นอยู่ของคนจำนวนมาก หรือของสังคมทั้งหมด (ผจงจิตต์ อธิคมนันทะ, 2543)

2.2.2 ประเภทของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมไทยแห่งชาติ พ.ศ.2485 แบ่งวัฒนธรรมประเพณีได้ 4 ประเภท ดังนี้

1) คติธรรม (Moral Culture) เป็นวัฒนธรรมประเพณี ที่เกี่ยวกับหลักของการดำเนินชีวิตในสังคม และส่วนใหญ่เป็น เรื่องของจิตใจ โดยเน้นทางด้านคุณธรรม ศีลธรรม เพราะถือว่า เป็นสิ่งที่จำเป็นของชีวิตมนุษย์เราทุกคน ถ้าหากขาดวัฒนธรรม ทางด้านคติธรรมแล้ว จะทำให้มนุษย์ที่ไม่สมบูรณ์อยู่ในสังคม ได้ด้วยความลำบากเข้ากับคนอื่นได้ยาก

2) เนติธรรม (Legal Culture) เป็นวัฒนธรรมประเพณี ที่เกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ของสังคม ถ้าหากประชาชนในสังคมทุกคนต่างยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี มีคุณธรรมและมีศีลธรรม กฎหมายนั้นก็คงไม่จำเป็นต่อการนำมาใช้ปกครองสังคม

3) วัตถุธรรม (Material Culture) เป็นวัฒนธรรมประเพณี ที่เกี่ยวกับวัตถุเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต เช่น เกี่ยวกับการกินดีอยู่ดี มีเครื่องนุ่งห่ม บ้านเรือน ยารักษาโรคโบราณวัตถุโบราณสถาน ศิลปวัตถุ สิ่งของที่เป็นสาธารณ สมบัติ เพื่อการประกอบอาชีพเป็นการเพิ่มพูนรายได้ยกฐานะความเป็นอยู่ของตนเองให้สูงขึ้น

4) สหธรรม (Social Culture) เป็นวัฒนธรรมประเพณีทางสังคม ซึ่งรวมถึงคุณธรรมต่าง ๆ ที่ทำให้มนุษย์เราอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน รวมทั้งระเบียบมารยาทที่พึงปฏิบัติต่อกันในสังคมทุกชนิดทุกรูปแบบอย่างเหมาะสมถูกต้องเช่น มารยาทในการรับแขก มารยาทในการรับประทานอาหารการไปงานมงคลทุกชนิด การทำตนให้เป็นผู้รู้จักกาลเทศะ

ประเภทของประเพณีแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1) จารีตประเพณี หรือกฎศีลธรรม หมายถึง สิ่งซึ่งสังคมใดสังคมหนึ่งยึดสือและปฏิบัติสืบกันมาอย่างต่อเนื่องและมั่นคง เป็นเรื่องของความผิดถูก มีเรื่องของศีลธรรมเข้ามาร่วมด้วย ดังนั้นสมาชิกในสังคมต้องทำ ผู้ใดฝ่าฝืนถือว่าเป็นผิดเป็นชั่วจะต้องถูกตำหนิหรือได้รับการลงโทษจากคนในสังคมนั้น เช่น ลูกหลานต้องเลี้ยงดูพ่อแม่เมื่อท่านแก่เฒ่า ถ้าใครไม่เลี้ยงดูถือว่าเป็นคนเนรคุณหรือลูกอกตัญญู จารีตประเพณีของแต่ละสังคมนั้นย่อมไม่เหมือนกัน เพราะมีค่านิยมที่ยึดถือต่างกัน การนำเอาจารีตประเพณีของตนไปเปรียบเทียบกับของคนอื่นแล้วตัดสินว่าดีหรือเลวกว่าของตนย่อมเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนความเชื่อของแต่ละสังคมย่อมแตกต่างกันไป

2) ขนบประเพณี หรือสถาบัน หมายถึง ระเบียบแบบแผนที่สังคมได้กำหนดไว้แล้วปฏิบัติสืบต่อกันมา ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ทางตรง ได้แก่ ประเพณีที่มีการกำหนดเป็นระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติอย่างชัดแจ้งว่าบุคคลต้องปฏิบัติอย่างไร เช่น สถาบันโรงเรียน ทางอ้อม ได้แก่ ประเพณีที่รู้กันโดยทั่วๆไป โดยไม่ได้วางระเบียบไว้แน่นอน แต่ปฏิบัติไปตามคำบอกเล่า หรือตัวอย่างจากที่ผู้ใหญ่หรือบุคคลในสังคมปฏิบัติ เช่น ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด การตาย การแต่งงาน ซึ่งเป็นประเพณีเกี่ยวกับชีวิต หรือประเพณีเกี่ยวกับเทศกาล ตรุษ สารท การขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น

3) ธรรมเนียมประเพณี หมายถึง ประเพณีเกี่ยวกับเรื่องธรรมดาสามัญที่ทุกคนควรทำ มีความผิดถูกเหมือนจารีตประเพณี เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ทุกคนปฏิบัติกันทั่วไปจนเกิดความเคยชินและไม่รู้สึกเป็นภาระหน้าที่เพราะเป็นสิ่งที่มีมานานและใช้กันอย่างแพร่หลายส่วนมากเป็นมารยาทในด้านต่างๆ เช่น การแต่งกาย การพูด การรับประทานอาหาร การเป็นแขกไปเยี่ยมผู้อื่น ฯลฯ (วัฒนธรรม และประเพณีของไทย, 2559)

ฮีตสิบสอง หมายถึงประเพณี 12 เดือนที่เกี่ยวเนื่องกับหลักทางพุทธศาสนา ความเชื่อและการดำรงชีวิตทางเกษตรกรรมซึ่งชาวอีสาน ยึดถือปฏิบัติกัน มาแต่โบราณ มีแนวปฏิบัติแตกต่างกันไปในแต่ละเดือนเพื่อให้เกิดสิริมงคลในการดำเนินชีวิต เรียกอย่างท้องถิ่น ว่างานบุญ ชาวอีสานให้ความสำคัญกับ ประเพณีฮีตสิบสองเป็นอย่างมากและยึดถือปฏิบัติมาอย่างสม่ำเสมอนับเป็นเอกลักษณ์ของ ชาวอีสาน อย่างแท้จริง คำว่า “ฮีตสิบสอง”มาจากคำว่า “ฮีต” อันหมายถึงจารีต การปฏิบัติที่สืบต่อกันมาจนกลายเป็นประเพณี “สิบสอง” คือประเพณีที่ปฏิบัติตามเดือนทางจันทรคติทั้งสิบสองเดือน

เดือนอ้าย – บุญเข้ากรรม
เดือนยี่ – บุญคูณลาน
เดือนสาม – บุญข้าวจี่
เดือนสี่ – บุญพระเวส หรือ บุญผะเหวด
เดือนห้า – บุญฮดสรง หรือ บุญสงกรานต์
เดือนหก – บุญบั้งไฟ
เดือนเจ็ด – บุญซำฮะ
เดือนแปด – บุญเข้าพรรษา
เดือนเก้า – บุญข้าวประดับดิน
เดือนสิบ – บุญข้าวสาก
เดือนสิบเอ็ด – บุญออกพรรษา
เดือนสิบสอง – บุญกฐิน

เป็นประเพณีเนียมสืบมาเดี๋ยวนี้ เป็นแบบแผนไว้ ความดีงามประพฤติชอบ เป็นประเพณีทำบุญ 12 เดือน ฮีตสิบสอง คลองสิบสี่ เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวอีสานบ้านเฮาที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นวัฒนธรรมแสดงถึงความเป็นชาติเก่าแก่และเจริญรุ่งเรืองมานาน เป็นเอกลักษณ์ของชาติและท้องถิ่น และมีส่วนช่วยให้ชาติดำรงความเป็นชาติของตนอยู่ตลอดไป ฮีตสิบสอง คลองสิบสี่ เป็นคำและข้อปฏิบัติคู่กับฮีตสิบสอง คลอง แปลว่า แนวทาง หรือ ครรลอง ซึ่งหมายถึง ธรรมเนียมประเพณี หรือแนวทาง และ สิบสี่ หมายถึง ข้อวัตรหรือแนวทางปฏิบัติสิบสี่ข้อ

ดังนั้นคองสิบสี่จึงหมายถึง ข้อวัตรหรือแนวทางที่ประชาชนทุกระดับ นับตั้งแต่พระมหากษัตริย์ ผู้มีหน้าที่ปกครองบ้านเมือง พระสงฆ์ และคนธรรมดาสามัญพึงปฏิบัติสิบสี่ข้อ อาจสรุปได้หลายมุมมอง ดังนี้

1. เป็นหลักปฏิบัติกล่าวถึงครอบครัวในสังคม ตลอดจนผู้ปกครองบ้านเมือง

2. เป็นหลักปฏิบัติของพระมหากษัตริย์ในการปกครองบ้านเมือง และหลักปฏิบัติของประชาชนต่อพระมหากษัตริย์

3. เป็นหลักปฏิบัติที่พระราชายึดถือปฏิบัติ เน้นให้ประชาชนปฏิบัติตามจารีตประเพณี และคนในครอบครัวที่ปฏิบัติต่อกัน

4. เป็นหลักปฏิบัติในการปกครองบ้านเมืองให้อยู่เป็นสุขตามจารีตประเพณี (อีสานร้อยแปด, ม.ป.ป.)

2.2.3 องค์กรในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

ตามระเบียบกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การจัดการความรู้ สร้างนวัตกรรม การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น และพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรองรับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน ตามแนวทางดังนี้

ปลูกฝังแนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ สืบสาน ประเพณีท้องถิ่น และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนเกิดสำนึกรักบ้านเกิด และองค์กรรวบรวมข้อมูล ของการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อให้เป็น แหล่งศึกษาเรียนรู้หรือการศึกษาดูงานออนไลน์ทั้งข้อมูลภาพ และเสียงรวบรวมข้อมูล ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และแหล่งน้ำของท้องถิ่น ต้นแบบการประหยัดพลังงานในอาคารสำนักงานหรือในชุมชนต่างๆ เพื่อการศึกษาเรียนรู้และการศึกษาดูงานจัดทำคู่มือหรือให้ความรู้แนวทางดำเนินการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน นำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่มาใช้ ส่งเสริมการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น และพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดท้องถิ่นให้เป็นแหล่งสร้างปราชญ์ท้องถิ่น เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถดำรงเอกลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณีของตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีสื่อ online เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าวพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดของท้องถิ่นให้เป็นแหล่งบ่มเพาะนักจัดการ และอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ที่ดีของประเทศ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2560)

2.2.4 ขั้นตอนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความรู้ โดยการเปิดโอกาสให้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านวัฒนธรรมได้แสดงความคิดเห็น รับฟัง และหาข้อสรุปร่วมกัน อย่างสร้างสรรค์เป็นประชาธิปไตย ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการด้านวัฒนธรรมของพื้นที่ร่วมกัน และส่วนที่ 2 การกำหนดเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ อันเป็นความพึงประสงค์ที่ต้องการร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวทางการพัฒนา โดยการหาวิธีการ และเสนอทางเลือกในการพัฒนาตามที่ได้สร้างความพึงประสงค์หรือที่ได้ช่วยกันกำหนดวิสัยทัศน์ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านวัฒนธรรมจะต้องช่วยกันหามาตรการ วิธีการ และกำหนดทางเลือก ในการพัฒนา กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม และจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการคิดเกี่ยวกับกิจกรรมหรือโครงการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามความพึงประสงค์ และส่วนที่ 2 เป็นการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมหรือโครงการ ตามลำดับขั้น ได้แก่ กิจกรรมหรือโครงการที่ชุมชนสามารถดำเนินการได้เลย กิจกรรมหรือโครงการ ที่บางส่วนต้องการความร่วมมือหรือการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ และกิจกรรมที่ชุมชนไม่สามารถ ดำเนินการได้เอง ต้องขอความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างแนวทางปฏิบัติ โดยการสร้างการยอมรับ และทำงานร่วมกันผ่านการนำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ และจัดกลุ่มผู้รับผิดชอบ กิจกรรมหรือโครงการ ซึ่งประกอบด้วย การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การตกลงร่วมกัน ในรายละเอียดของการดำเนิน รวมถึงการควบคุมและติดตามผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผลทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน โดยสภาวัฒนธรรมจะมีบทบาท เป็นผู้ขับเคลื่อนโครงการด้านการฟื้นฟู อนุรักษ์ และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ในขณะที่สำนักงานเขต จะมีบทบาทเป็นผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการด้านการฟื้นฟู อนุรักษ์ และสืบสานวัฒนธรรม ท้องถิ่น นอกจากนี้ สภาวัฒนธรรมเขตกับสำนักงานเขตสามารถบูรณาการการทำงานด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกันโดยการแบ่งปัน ทรัพยากรซึ่งกันและกัน โดยสภาวัฒนธรรมเขตแบ่งปันองค์ความรู้ด้านงานวัฒนธรรมให้แก่สำนักงานเขต ในขณะที่สำนักงาน เขตให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรและความร่วมมือในด้านต่าง ๆ แก่สภาวัฒนธรรมเขต (นายเกษม ปฐมฤกษ์, 2562)

2.3 พื้นที่ในการวิจัย

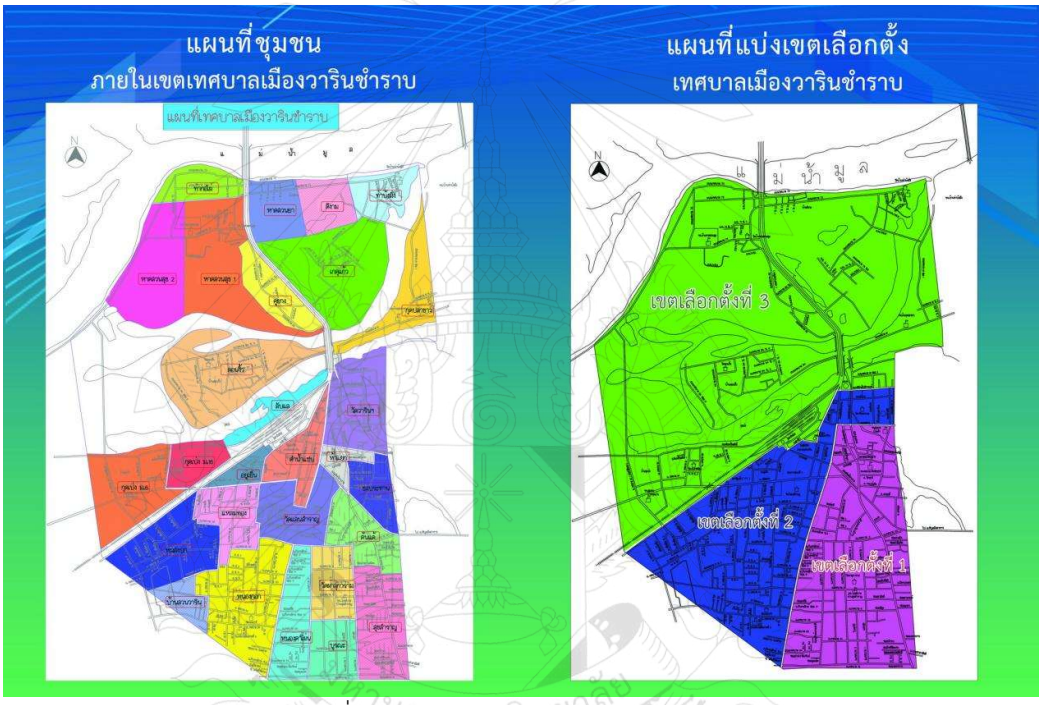
2.3.1 บริบทของพื้นที่เขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

เทศบาลเมืองวารินชำราบ เดิมมีพื้นที่ 5.7 ตารางกิโลเมตร ต่อมามีการขยายอาณาเขตเทศบาลเป็น 12.9 ตารางกิโลเมตร ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ตำบลวารินชำราบทั้งหมด พร้อมทั้งได้รับการยกฐานะจากเทศบาลตำบลวารินชำราบเป็นเทศบาลเมืองวารินชำราบ เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2538 ดังประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 112 ตอนที่ 40 ก. (ลงวันที่ 24 กันยายน 2538)

2.3.2 แผนที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

เทศบาลเมืองวารินชำราบอยู่ในอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของตัวเมืองอุบลราชธานี คิดเป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร ซึ่งมีถนนสถิตนิมานกาลเชื่อมระหว่างตัวเมืองอุบลราชธานี เทศบาลเมืองวารินชำราบ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับฝั่งแม่น้ำมูล
ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ
ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ
ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลคำน้ำแซบ อำเภอวารินชำราบ

แผนที่แสดงขอบเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ

(ที่มา : แผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองวารินชำราบ 2561-2565)

2.3.3 เขตการปกครอง

เขตการปกครองของเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ แบ่งการปกครองออกเป็น 28 ชุมชน ดังนี้

ตารางที่ 2.1 จำนวนแบ่งออกเป็นชุมชน และจำนวนประชากร

ลำดับที่	ชื่อชุมชน	จำนวนประชากร		
		เพศชาย	เพศหญิง	รวม
1	ชุมชนลับแล	528	519	1,047
2	ชุมชนวัดวารินทราราม	764	807	1,571
3	ชุดขนกุดปลาขาว	536	263	273
4	ชุมชนเกตุแก้ว	280	264	544
5	ชุมชนท่าบ้งมั่ง	371	366	737
2	ชุมชนดีงาม	66	72	138
3	ชุมชนหาดสวนยา	173	181	354
4	ชุมชนหาดสวนสุข	293	224	627
5	ชุมชนคูยาง	276	258	543
6	ชุมชนท่าก่อไผ่	246	288	474
7	ชุมชนดอนงิ๋ว	251	290	541
8	ชุมชนกุดเป่ง หมู่ 6	613	728	1,341
9	ชุมชนกุดเป่ง หมู่ 16	275	195	290
10	ชุมชนหนองบก	595	635	1,230
11	ชุมชนหนองกอก	1,314	1,441	2,755
12	ชุมชนหนองตาโผ่น	756	935	1,691
13	ชุมชนบูรณะ	276	354	630
14	ชุมชนสุขสำราญ	727	910	1,637
15	ชุมชนต้นแต้	633	736	1,369
16	ชุมชนวัดผาสุการาม	548	620	1,168
17	ชุมชนแสนสำราญ	629	713	1,342
18	ชุมชนชลประทาน	555	659	1,214

สำดับที่	ชื่อชุมชน	จำนวนประชากร		
		เพศชาย	เพศหญิง	รวม
19	ชุมชนคำน้ำแซบ	549	592	1,141
20	ชุมชนแหลมทอง	850	962	1,812
21	ชุมชนอยู่เย็น	340	474	714
22	ชุมชนห้าแยกวงกลม	385	441	826
23	ชุมชนบ้านสวนวาริน	196	220	416
24	ชุมชนหาดสวนสุข 1	266	277	543
25	ชุมชนลับแล	528	519	1,047
26	ชุมชนวัดวารินทราราม	764	807	1,571
27	ชุดขนกุดปลาขาว	536	263	273
28	ชุมชนเกตุแก้ว	280	264	544

(ที่มา: สำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลเมืองวารินชำราบ เมษายน พ.ศ. 2565)

2.4.4 ประชากร

จำนวนประชากรของเทศบาลเมืองวารินชำราบ มีจำนวนบ้านทั้งหมดในเขตเทศบาล จำนวน 10,729 หลัง และมีประชากรทั้งหมด 26,968 คน เป็น ชาย 12,775 คน หญิง 14,193 คน (ที่มา : สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองวารินชำราบ เดือน เมษายน พ.ศ. 2565)

ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ

ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ มีลักษณะทั้งที่เป็นชุมชนย่านธุรกิจ ชุมชนเมืองย่านที่อยู่อาศัย ชุมชนเขต เมืองกึ่งชนบท ชุมชนน้ำท่วมถึงชุมชนแออัดและชุมชนหมู่บ้านจัดสรรซึ่งการแบ่งลักษณะและเขตชุมชนนั้นได้กำหนดแบ่งตาม ลักษณะพื้นที่ประวัติความเป็นมาและความสัมพันธ์ในชุมชนของประชาชนชาวชุมชนโดยแบ่งเป็น 28 ชุมชน มีคณะกรรมการชุมชนทำหน้าที่บริหารกิจการของชุมชนมีกลุ่มออมทรัพย์ กองทุนชุมชน อาสาสมัครผู้นำชุมชนด้านต่าง ๆ ซึ่ง เทศบาลเมืองวารินชำราบ ได้ให้การสนับสนุนบทบาทในการดูแลชุมชนของตนเองตามความต้องการของชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นการกระจายอำนาจให้ชุมชนได้มีส่วนรับผิดชอบตนเองอีกชั้นหนึ่งดังนี้

ชุมชนย่านธุรกิจ มีลักษณะเป็นชุมชนย่านใจกลางเมือง เป็นที่ตั้งอาคารร้านค้า ตลาด สถานประกอบ ธุรกิจ ธนาคาร สถาบันการเงิน สถานบริการ คนในชุมชนส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีร่ำรวย สาธารณูปโภค สาธารณูปการ มีครบถ้วนทั่วถึง ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนมีลักษณะหลวม ๆ และจะมีกิจกรรมร่วมรับผิดชอบต่อชุมชน เป็นครั้งคราว ชุมชนลักษณะนี้มี 1 ชุมชน คือ ชุมชนห้าแยก

ชุมชนเขตเมืองกึ่งชนบท จะมีลักษณะเป็นชุมชนที่มีความเป็นชนบทมีพื้นที่เกษตรกรรม สาธารณูปโภค สาธารณูปการในเขตชุมชนมีทั่วถึง ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนมีความแน่นแฟ้น ผูกพันกับชุมชน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและ กันส่วนมากจะรู้จักคุ้นเคยกันดีและมีส่วนร่วมในการดูแลรับผิดชอบชุมชนตนเองมีกิจกรรมร่วมในชุมชนบ่อยครั้ง ชุมชนที่มี ลักษณะชุมชนเขตเมืองกึ่งชนบทมีดังนี้ ชุมชนบ้านหนองกอก ชุมชนบ้านหนองบก ชุมชนบ้านกุดเป่งหมู่ที่ 6 ชุมชนบ้านกุด เป่งหมู่ที่ 16

ชุมชนแออัด จะมีลักษณะเป็นชุมชนหนาแน่นมีความหลากหลายในวิถีชีวิตของชาวชุมชน จึงทำให้ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนมีความซับซ้อนมากขึ้นการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการดูแลชุมชนจะมีตามประเด็นปัญหาร่วมและปัญหาต่างชุมชนที่มีลักษณะแออัดมีดังนี้ ชุมชนบ้านลับแล ชุมชนบ้านอยู่เย็น ชุมชนบ้านชลประทาน ชุมชนบ้านคำน้ำแซบ

ชุมชนลุ่มน้ำ จะมีลักษะชุมชนที่ตั้งอยู่ในที่ลุ่มน้ำท่วมถึงในฤดูน้ำหลากริมฝั่งแม่น้ำมูลและลำน้ำสาขาซึ่งชุมชนเหล่านี้จะประสบกับปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนและปัญหาภัยแล้งในฤดูแล้งบางชุมชนมีลักษณะเป็นชุมชนแออัดบางชุมชนมีลักษณะเป็นชนบท การยังชีพยังพึ่งพาวิถีธรรมชาติ ระบบยังลักษณะเป็นชนบท สังคมยังมีการเกื้อกูลซึ่งกันและกันด้วยความที่มีประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งชุมชนจึงทำให้ชาวชุมชนมีความผูกพันกับชุมชนอย่างลึกซึ้งและให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ ประกอบด้วย ชุมชนดอนงิ้ว ชุมชนคูยาง ชุมชนหาดสวนสุข ชุมชนหาดสวนยา ชุมชนท่าก่อไผ่ ชุมชนท่าบ้งมั่ง ชุมชนกุดปลาขาว ชุมชนดีงาม ชุมชนหาดสวนสุข 1 ชุมชนเกตุแก้ว

ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร มีลักษณะเป็นชุมชนใหม่โดยโครงการหมู่บ้านจัดสรร มีการย้ายเข้ามาอยู่ของคนหลากหลายอาชีพเป็นกลุ่มคนที่มีฐานะปานกลาง ไปจนถึงมีฐานะดีมีความสามารถทางรายได้สูง เป็นชุมชนที่กำลังสร้างสังคมใหม่ชาวชุมชนเริ่มต้นที่จะมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบสังคมชุมชนของตนเอง ชุมชนลักษณะนี้มีหนึ่งชุมชนคือ ชุมชนบ้านสวนวาริน

การศาสนาและวัฒนธรรม ประชาชนในพื้นที่ของประเทศไทยซึ่งในปัจจุบันศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติซึ่งในปัจจุบันศาสนาพุทธในประเทศไทยได้ผสมผสานเข้ากับความเชื่อพื้นบ้าน เช่น การตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่ การถือฤกษ์วัดในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบประกอบด้วย วัดวารินทราราม วัดวรรณวารี วัดผาสุการาม วัดแสนสุข วัดหาดสวนสุข วัดเสนาวงศ์ วัดดอนงิ้ว วัดประชาพิทักษ์

ประเพณีและงานประจำปี โดยทั่วไปการจัดงานประเพณีของท้องถิ่นจะยึดตามวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมอันดีงามของไทย เช่น งานสงกรานต์ งานเข้าพรรษา งานลอยกระทง วันขึ้นปีใหม่ ตลอดจน ทำบุญประจำคุ้ม ประจำหมู่บ้าน ฮิตสิบสองครองสิบสี่

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น ในพื้นที่ของเทศบาลเมืองวารินชำราบได้สนับสนุนส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ เพื่อเป็นการสืบสาน สืบทอด ให้คงอยู่ตลอดไป เช่น นวดแผนไทย นำวัสดุของใช้ที่ไม่ใช้แล้ว เช่น ป้ายไวนิล นำมาทำเป็นกระเป๋าคลุมสูท หมวก ผ้ากันเปื้อน กระเป๋าใส่แทปเล็ต ขวดพลาสติกทำเป็นโคมไฟ กระปุกออมสิน กระปุกใส่ลูกอม กระป๋องเป๊ปซี่หรือกระป๋องโค้ก ทำเป็นกระปุกออมสิน ขัน ตะกร้า ซองกาแฟทรีอินวัน ทำเป็นกระเป๋า กล่องนมไฮคิวพลัส ทำเป็นกระเป๋า กล่องนมไฮคิวพลัส ทำเป็นหมวก พัด ซองน้ำยาปรับผ้านุ่มทำเป็นดอกไม้ประดับ ขวดน้ำพลาสติกทำเป็นนวัตกรรมเครื่องพ่นแก้โรคหอบหืด หลอดทำเป็นมูลี่ ทอเสื่อจากใหล ทำโคมไฟจากไม้ไผ่ ส่งเสริมการนวดแผนไทย เป็นต้น ภาษาที่ใช้ เป็นภาษาถิ่น ภาษาถิ่นอีสานและภาษากลางซึ่งเป็นภาษามาตรฐาน

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกสินค้าพื้นเมือง อาหารพื้นเมือง ได้แก่ หมูยอ กุนเชียง ไส้กรอกอีสาน เป็นต้น สินค้าพื้นเมืองประเภทของใช้ ได้แก่ ผ้าฝ้ายทอมือ หมอนขิต ผ้าขาวม้า ผ้าไหม เครื่องจักสานจำพวกกระด้ง

ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่งและวัสดุครุภัณฑ์ ไปรษณีย์หรือการสื่อสาร หรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์ ให้การบริการด้านการไปรษณีย์ขนส่ง วัสดุ ครุภัณฑ์ ไปรษณีย์วารินชำราบ ตั้งอยู่ที่ 88 ถ.ทหาร ต.วารินชำราบ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี โทรศัพท์ 045-324222

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง และคณะ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนบ้านห้วยสิบบาท อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประการแรก พบว่า ชุมชนบ้านห้วยสิบบาท มีพัฒนาการทางด้านประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน ตามหลักฐานปรากฏเรื่องชาติพันธุ์ในจังหวัดสระบุรี ระบุว่าหลังจากกรุงศรีอยุธยาแตกราวปี พ.ศ. 2310 ภาวะสงครามทำให้มีการเคลื่อนย้ายผู้คนระหว่างกลุ่มไทย-ลาว กลายเป็นเส้นทางการค้าทางบกระหว่างลุ่มน้ำโขงกับลุ่มน้ำเจ้าพระยา ต่อมาได้ก่อตั้งเป็นชุมชนแบบพหุวัฒนธรรม ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางธรรมชาติ พื้นที่ดังกล่าวจึงเหมาะสำหรับเป็นที่พักของคาราวานพ่อค้าและปศุสัตว์ (กระบือ) เพื่อติดต่อ

ค้าขายพ่อค้าในกรุงเทพมหานคร อาชีพดังกล่าวยังมีการสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ประการที่สอง จากการสืบค้นพบว่าบ้านห้วยสิบบาทมีภูมิปัญญา จำแนกออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) องค์ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี 2) องค์ความรู้ภูมิปัญญาเกี่ยวกับอาชีพและวิถีชีวิต สามารถยกระดับให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพแก่คนในชุมชน ประการที่สาม กิจกรรมที่พัฒนาขึ้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) กิจกรรมส่งเสริมวิชาชีพที่เหมาะแก่ประชาชนทั่วไป 2) กิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเหมาะแก่เยาวชน ทั้ง 2 รูปแบบเป็นการพัฒนาศักยภาพโดยใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในชุมชนเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันในชุมชน

สมบัติ นามบุรี (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาพื้นฐานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ฟื้นฟู ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชนของจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย ด้านงบประมาณ ด้านสภาวะทางเศรษฐกิจ ด้านการเข้ามาของเทคโนโลยี ด้านขาดความร่วมมือของคนในชุมชน ด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัฒน์ ด้านปัญหาการระบาดของโควิด-19 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมสนับสนุนและอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชน การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบประเพณีวัฒนธรรม 3) แนวทางการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย การส่งเสริมความรู้และถ่ายทอดความรู้ การสร้างความสัมพันธ์ของคนแต่ละรุ่น (ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม) การปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ การสร้างเครือข่ายด้านภูมิปัญญา การบรรจุประเพณีวัฒนธรรมถ้องถิ่นในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระธีรศานต์ ฉนฺทวุฑฺโฒ (ปัญญาดี) (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า ด้านเพศ ไม่แตกต่างกัน และด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ

แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีกลยุทธ์ที่จะทำให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมมากขึ้น และให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยการจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนโครงการต่างๆของชุมชน และควรสำรวจความพอใจในการจัดทำแผนพัฒนาด้านสาธารณูปโภค

พระครูปลัดศิวภัช ภทฺรญาโณ (หน่อตุ้ย) (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมล้านนาของเยาวชนในหมู่บ้านดงป่างิ้ว ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมล้านนาของเยาวชนในหมู่บ้านดงป่างิ้ว ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลวิจัยพบว่า การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมล้านนาของเยาวชนหมู่บ้านดงป่า โดยการ การปลุก จิตสำนึกให้กับเยาวชนได้ตระหนักถึงคุณค่าแก่นสาระและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริม เรื่องการอนุรักษ์การละเล่นแบบพื้นบ้านของ ท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นอันทรงคุณค่ารู้วิธีการใช้ชีวิตแบบพอเพียง ตามแนวราชดำริของพระเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 9 โดยใช้วิถีการดำเนินชีวิตกับประเพณีวัฒนธรรม รู้ถึงคุณค่า ของวัฒนธรรม และรู้รักและหวงแหนบ้านเกิดของตนเองมากยิ่งขึ้นสามารถสังเคราะห์รูปแบบได้ 3 ประการหลัก คือ 3) การใช้ชุมชนเป็นฐาน 3) การสร้างกระบวนการการเรียนรู้ที่วัด และ 3) การจัดการความรู้ ที่โรงเรียน

พระมหาสังคม ชยานนฺโท (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องระบวนการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นอีสาน : ศึกษากรณีบุญแห่กระธูปของชุมชน อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ประเพณีบุญกระธูปของชาวอำเภอหนองบัวแดง จะทำก่อนวันออกพรรษา 3 วัน เพื่อเป็นพุทธบูชาเมื่อครั้งพระพุทธเจ้าเสด็จกลับจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ลงมายังโลกมนุษย์ เพื่อโปรดพุทธมารดา ดังนั้นชุมชนอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ จึงได้จัดงานประเพณีบุญแห่กระธูป ซึ่งปัจจุบันการ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้บรรจุงานประเพณีบุญแห่กระธูปออกพรรษา ในปฏิทินเป็นงานประจำปีของจังหวัดชัยภูมิ การอนุรักษ์ประเพณีบุญแห่กระธูปเริ่มแรกเฉพาะชุมชนที่ปฏิบัติมา ตอนนี้เกือบทุกหมู่บ้านที่ ทำลักษณะเดียวกัน คือ การนำเอกลักษณ์หรือวัตถุประสงค์นำมาเผยแพร่ คนในชุมชนเห็นไปในทิศทาง เดียวกัน การให้คงอยู่ให้รู้จักในวงกว้าง ดังนั้น หน่วยราชการจะเข้ามาดูแลเรื่องสถานที่ สภาพแวดล้อมของ พื้นที่จัดงาน ทุกท้องถิ่นช่วยเหลือกันให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่สร้างเครือข่ายเชิญชวนนักท่องเที่ยว การอนุรักษ์สืบสานประเพณีบุญแห่กระธูปของชุมชนอ าเภอหนองบัวแดง เป็นเรื่องของการฝึกฝนให้กลุ่ม เยาวชนได้เห็นถึงคุณค่าของจารีตประเพณีที่ ปู่-ย่า ตา-ยาย ได้ร่วมด้วยช่วยกันในการสืบสานประเพณีบุญแห่ กระธูป เพื่อให้ลูกหลานได้อนุรักษ์เป็นมรดกของชุมชนอำเภอหนองบัวแดง และเกิดคุณค่าทางจิตใจของคนใน ชุมชนอำเภอหนองบัวแดง

นายเกษม ปฐมฤกษ์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทและความร่วมมือของสภาวัฒนธรรมเขตกับสำนักงานเขต ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วมสามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับการกำหนดแนวทางการสร้างความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสาน วัฒนธรรมท้องถิ่นระหว่างสภาวัฒนธรรมเขตกับสำนักงานเขต อันจะนำไปสู่การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องกับงานด้านวัฒนธรรมได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน ซึ่งเป็นบ่อเกิดการเรียนรู้ร่วมกันจากการทำงานร่วมกันผ่านขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้าง ความรู้ การสร้างแนวทางการพัฒนา และการสร้างแนวทางปฏิบัติ โดยสภาวัฒนธรรมเขต กับสำนักงานเขตสามารถบูรณาการการทำงานด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ร่วมกันโดยการแบ่งปันทรัพยากรซึ่งกันและกัน โดยสภาวัฒนธรรมเขตแบ่งปันองค์ความรู้ ด้านงานวัฒนธรรมให้แก่สำนักงานเขต ในขณะที่สำนักงานเขตให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรและความร่วมมือในด้านต่าง ๆ แก่สภาวัฒนธรรมเขต

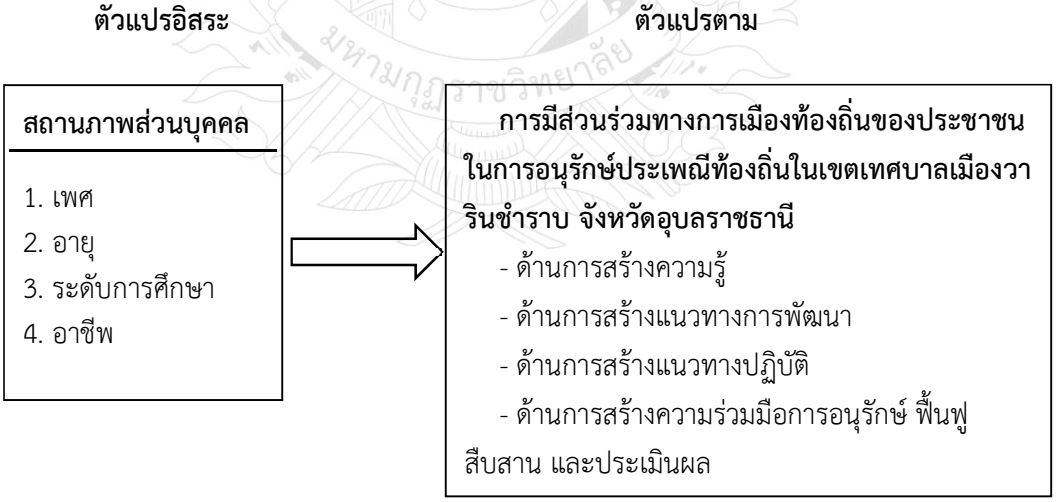
บุศรา โพธิสุข (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.86 ซึ่ง สามารถเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านหลักอปริหานิยธรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.27 ด้านการร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่นอยู่ในระดับปาน กลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.86 ด้านการตัดสินใจทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.72 และด้านการดำเนินการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.59 ตามลำดับผลการศึกษาการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน จำแนก ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ และการศึกษา ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตก ต่างกัน ส่วนเพศ และสถานภาพประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ พบว่า อาชีพ รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งหน้าที่ใน ชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกันปัญหาพบว่า ประชาชนยังมีการปลูกฝังในระบบอุปถัมภ์อยู่ มีการแบ่งกลุ่ม ไม่ค่อยมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมเฉพาะช่วงเลือกตั้ง และการประชาสัมพันธ์เลือกตั้งยัง ไม่ครอบคลุมพื้นที่ แนวทางแก้ไขปัญหา ควรปลูกฝังให้ประชาชนมีแนวคิดที่เป็นประชาธิปไตย ให้ตระหนักในการใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อสังคมและประโยชน์ของส่วนร่วม ควรมีการรณรงค์ให้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น และควรประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้ครอบคลุมพื้นที่

ศิริพงศ์ อริยสุนทร (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม ของท้องถิ่นและชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรม : กรณีศึกษาการจัดตั้ง สภาวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ผลการศึกษาพบว่า การ

ดำเนินการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ยังไม่เป็นที่รู้จักของประชาชนอย่างแพร่หลาย โดยผลการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมทุกระดับ พบว่ามีสมาชิกสภาวัฒนธรรมเพียง 700,000 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1 ของประชากรทั้งประเทศ รวมทั้งคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีอายุในเกณฑ์ช่วงวัยผู้สูงอายุ ทำให้การ ขับเคลื่อนงานสภาวัฒนธรรมไม่เกิดประสิทธิภาพ การดำเนินงานของสภาวัฒนธรรมเป็นงานจิตอาสา ทำให้คณะกรรมการสภา วัฒนธรรมที่ได้รับเลือกตั้ง จะสนใจในงานวัฒนธรรมมาเป็นลำดับรองจากงานด้านอื่น ๆ ส่งผลให้สภา วัฒนธรรมไม่เกิดผลสมบูรณ์อย่างเป็นรูปธรรม สืบเนื่องจากการไม่มีสิทธิประโยชน์หรือค่าตอบแทน ของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ยังไม่ได้รับการตอบรับในการให้สภาวัฒนธรรม เข้ามามีส่วนร่วมมากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นการเชิญนักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกร่วมเป็น คณะกรรมการในการบริหารจัดการงานวัฒนธรรม ทำให้บทบาทของสภาวัฒนธรรมยังไม่ได้รับความ นิยมจากองค์กรของรัฐในระดับต่าง ๆ

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรต้น คือ สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ และตัวแปรตาม โดยใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการอนุรักษ์ประเพณี (อ้างถึงใน เกษม ปฐมฤกษ์ , 2562) ประกอบด้วย (1) ด้านการสร้างความรู้ (2) ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา (3) ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ และ(4) ด้านการสร้างความร่วมมือด้านการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดความสัมพันธ์เชิงแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามข้อมูลดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตปกครองเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 26,968 คน (ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ปี 2565)

3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตปกครองเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป โดยมีขั้นตอน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967 อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549, หน้า 47) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดเป็น .05 สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้

N = 26,968 คน

e = 0.05

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{26,968}{1+26,968\ (0.05)^2}$$

N = 26,968 ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 400 คน

เมื่อได้ขนาดตัวอย่างแล้วผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) จากประชากร จึงสามารถแสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ดังนี้

จากสูตร

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม/ชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

หมู่ 1 ชุมชนลับแล	(400 x 1,047)/26,968	=	15
หมู่ 2 ชุมชนวัดวารินทราราม	(400 x 1,571)/26,968	=	23
หมู่ 3 ชุดขนกุดปลาขาว	(400 x 273)/26,968	=	4
หมู่ 4 ชุมชนเกตุแก้ว	(400 x 544)/26,968	=	8
หมู่ 5 ชุมชนท่าบ้งมั่ง	(400 x 737)/26,968	=	11
หมู่ 6 ชุมชนดีงาม	(400 x 138)/26,968	=	2
หมู่ 7 ชุมชนหาดสวนยา	(400 x 354)/26,968	=	5
หมู่ 8 ชุมชนหาดสวนสุข	(400 x 627)/26,968	=	9
หมู่ 9 ชุมชนคูยาง	(400 x 543)/26,968	=	8
หมู่ 10 ชุมชนท่าก่อไผ่	(400 x 474)/26,968	=	7
หมู่ 11 ชุมชนดอนงิ้ว	(400 x 541)/26,968	=	8
หมู่ 12 ชุมชนกุดเป่ง หมู่ 6	(400 x 1,341)/26,968	=	21
หมู่ 13 ชุมชนกุดเป่ง หมู่ 16	(400 x 290)/26,968	=	4
หมู่ 14 ชุมชนหนองบก	(400 x 1,230)/26,968	=	18
หมู่ 15 ชุมชนหนองกอก	(400 x 2,755)/26,968	=	41
หมู่ 16 ชุมชนหนองตาโผ่น	(400 x 1,691)/26,968	=	25
หมู่ 17 ชุมชนบูรณะ	(400 x 630)/26,968	=	9
หมู่ 18 ขุมชนสุขสำราญ	(400 x 1,637)/26,968	=	24
หมู่ 19 ชุมชนต้นแต้	(400 x 1,369)/26,968	=	21
หมู่ 20 ชุมชนวัดผาสุการาม	(400 x 1,168)/26,968	=	18
หมู่ 21 ชุมชนแสนสำราญ	(400 x 1,342)/26,968	=	20

หมู่ 22 ชุมชนชลประทาน	(400 x 1,214)/26,968	=	18
หมู่ 23 ชุมชนคำน้ำแซบ	(400 x 1,141)/26,968	=	17
หมู่ 24 ชุมชนแหลมทอง	(400 x 1,812)/26,968	=	27
หมู่ 25 ชุมชนอยู่เย็น	(400 x 714)/26,968	=	11
หมู่ 26 ชุมชนห้าแยกวงกลม	(400 x 826)/26,968	=	12
หมู่ 27 ชุมชนบ้านสวนวาริน	(400 x 416)/26,968	=	6
หมู่ 28 ชุมชนหาดสวนสุข 1	(400 x 543)/26,968	=	8

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

หมู่ที่	รายชื่อชุมชน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	ชุมชนลับแล	1,047	15
2	ชุมชนวัดวารินทราราม	1,571	23
3	ชุดขนกุดปลาขาว	273	4
4	ชุมชนเกตุแก้ว	544	8
5	ชุมชนท่าบ้งมั่ง	737	11
6	ชุมชนดีงาม	138	2
7	ชุมชนหาดสวนยา	354	5
8	ชุมชนหาดสวนสุข	627	9
9	ชุมชนคูยาง	543	8
10	ชุมชนท่าก่อไผ่	474	7
11	ชุมชนดอนงิ้ว	541	8
12	ชุมชนกุดเป่ง หมู่ 6	1,341	21
13	ชุมชนกุดเป่ง หมู่ 16	290	4
14	ชุมชนหนองบก	1,230	18
15	ชุมชนหนองกอก	2,755	41
16	ชุมชนหนองตาโผ่น	1,691	25
17	ชุมชนบูรณะ	630	9
18	ขุมชนสุขสำราญ	1,637	24
19	ชุมชนต้นแต้	1,369	21

หมู่ที่	รายชื่อชุมชน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวกลุ่มตัวอย่าง (คน)
20	ชุมชนวัดผาสุการาม	1,168	18
21	ชุมชนแสนสำราญ	1,342	20
22	ชุมชนชลประทาน	1,214	18
23	ชุมชนคำน้ำแซบ	1,141	17
24	ชุมชนแหลมทอง	1,812	27
25	ชุมชนอยู่เย็น	714	11
26	ชุมชนห้าแยกวงกลม	826	12
27	ชุมชนบ้านสวนวาริน	416	6
28	ชุมชนหาดสวนสุข 1	543	8
21	ชุมชนแสนสำราญ	1,342	20
รวม		**26,968**	**400**

จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนที่พบในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แบบบังเอิญจนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ของแต่ละหมู่บ้าน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างโดยทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบปลายปิด (Closed – Ended) และแบบสอบถาม แบบปลายเปิด (Open – Ended) โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ เป็นแบบสอบถามแบบมีคำตอบให้เลือก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ในด้านการสร้างความรู้ในด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา ในด้านด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ และในด้านการสร้างความร่วมมือด้านการ อนุรักษ์ ฟื้นสืบสาน และประเมินผล ลักษณะเป็นแบบมาตาประเมินค่า (Rating

Scale) มี 5 ระดับ ถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกำหนดให้คะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วม	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended from) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

3.3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในปฏิบัติ และการติดตามประเมินเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นพื้นฐานในการจัดทำแบบสอบถามงานวิจัยฉบับนี้

2. ศึกษาเทคนิคและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบเพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมตรงตามสภาพความเป็นจริงเป็นหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

(1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ ผ่านพูล

การศึกษา - ศน.บ. (ปรัชญา),
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- ศศ.ม. (ปรัชญาและศาสนา)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง),
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตำแหน่ง -อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

(2) ดร.อภิชิต เหมือยไธสง

การศึกษา - ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- รป.บ. (การบริหารท้องถิ่น)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ร.ม. (รัฐศาสตร์)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตำแหน่ง -อาจารย์ประจำสาขาการปกครอง

(3) ดร.อัครเดช นีลโยธิน

การศึกษา - คอบ. (ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม)
มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตำแหน่ง - อาจารย์ประจำสาขาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้ สูตร IOC = ∑R N เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง ∑R หมายถึง แทนผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในข้อนั้น N หมายถึง แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ โดยเลือกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (นภาพร สิงหทัต 2531, หน้า 282; อ้างถึงใน เชิดศักดิ์ คำมี และคณะ, 2560, หน้า 60) โดยได้ค่า IOC 1.00

6. นำแบบสอบถามไปทดลองให้ (Try out) ประชาชนในเขตเทศบาลวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 30 คน (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

7. จัดพิมพ์แบบสอบถาม เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลจากการตรวจลงพื้นที่ ประชากรที่ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 26,968 คน

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลจาก เอกสารวิชาการ เว็บไซต์ แนวคิด ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมเรียบร้อยแล้วในการจัดทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลยแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลทางคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้กำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554:209)

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51-5.00	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ทดสอบที (Independent Sample t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE-WAY ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และวิเคราะห์รายคู่โดยวิธี LSD

3.7 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบตาราง และบรรยายประกอบใต้ตาราง

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยการสุ่มตัวอย่างเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือแบบสอบถามจำนวน 400 คน แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล เพื่อการคำนวณหาสถิติต่างๆ สำหรับตอบปัญหาวิจัย พร้อมยังนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ และแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพซึ่งมีลักษณะข้อมูลทั่วไป ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	190	47.50
หญิง	210	52.50
รวม	**400**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 และเพศชาย จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

ระดับอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21 - 35 ปี	38	9.50
36 - 45 ปี	164	41.00
46 - 60 ปี	134	33.50
61 ปีขึ้นไป	64	16.00
รวม	**400**	**100.00**

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ โดยจำแนกตามอายุ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 4 อันดับ ดังนี้ ส่วนมากมีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมามีอายุระหว่าง 46 - 60 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 อายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 และน้อยที่สุดมีอายุระหว่าง 21 - 35 ปี จำนวน 38 คิดเป็นร้อยละ 9.50

ตารางที่ 4.3 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	84	21.00
มัธยมศึกษา	18	4.50
อุดมศึกษา	298	74.50
รวม	**400**	**100.00**

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ส่วนมากอยู่ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50 รองลงมาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 และ น้อยที่สุดอยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50

ตารางที่ 4.4 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	168	42.00
พนักงานบริษัทเอกชน	70	17.50
เกษตรกรรม	66	16.50
นักเรียน/นักศึกษา	36	9.00
อื่น ๆ	60	15.00
รวม	**400**	**100.00**

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ โดยจำแนกตามอาชีพ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ส่วนมากเป็นรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 รองลงมาประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 และน้อยที่สุดประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีลักษณะข้อมูลทั่วไปปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	**$\overline{X}$**	**S.D.**	**แปลผล**
1. ด้านการสร้างความรู้	4.37	0.79	มาก
2. ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา	4.24	0.85	มาก
3. ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ	4.18	0.83	มาก
4. ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล	4.23	0.86	มาก
โดยรวม	**4.26**	**0.77**	**มาก**

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีส่วนร่วมในการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น 4 ด้าน โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการด้านการสร้างความรู้ รองลงมาคือ ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน ประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการสร้างความรู้

ด้านการสร้างความรู้	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รับฟัง และหาข้อสรุปร่วมกัน	4.49	0.81	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดแนวทางการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	4.41	0.80	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการ ได้ ริเริ่ม กำหนด เสนอโครงการ และแผนงานอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่น	4.35	0.86	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำไปอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	4.31	0.90	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น	4.37	0.84	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.31	0.93	มาก
โดยรวม	**4.37**	**0.79**	**มาก**

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีส่วนร่วมในการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดแนวทางการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น รองลงมาคือท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำไปอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา

ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมเสนอทางเลือกในการพัฒนาตามที่ได้สร้างความพึงประสงค์และกำหนดทางเลือก ในการพัฒนา กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม และจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม	4.27	0.89	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.21	0.88	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมบริจาคเงินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อนำไปพัฒนา และอนุรักษ์ประเพณี	4.23	0.90	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณประจำปี	4.18	0.98	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องจัดทำขึ้น	4.26	0.89	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมเป็นกรรมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.27	0.98	มาก
โดยรวม	**4.24**	**0.85**	**มาก**

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีส่วนร่วมในการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการการสร้างแนวทางการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมเป็นกรรมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมเสนอทางเลือกในการพัฒนาตามที่ได้สร้างความพึงประสงค์และกำหนดทางเลือก ในการพัฒนา กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม และจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณประจำปี

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ

ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะเป็นวัตถุสิ่งของ เช่น เครื่องอุปโภค บริโภค เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในท้องถิ่น	4.23	0.77	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับงาน ด้านสาธารณูปโภคงานด้านการศาสนา และการอนุรักษ์ประเพณีให้กับประชาชน	4.21	0.83	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมจ่ายค่าตอบแทนหรือมอบของรางวัลให้กับประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	4.19	0.91	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการในการดำเนินงานตามแผนงานการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	4.14	0.92	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมทำการประชาพิจารณ์ร่างแผนพัฒนาการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในพื้นที่	4.21	0.89	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในการสอบถามความพอใจในการ จัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ และจัดกลุ่ม	4.12	1.00	มาก
โดยรวม	**4.18**	**0.83**	**มาก**

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีส่วนร่วมในการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะเป็นวัตถุสิ่งของ เช่น เครื่องอุปโภค บริโภค เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในท้องถิ่น รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมทำการประชาพิจารณ์ร่างแผนพัฒนาการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในพื้นที่ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการสอบถามความพอใจในการ จัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ และจัดกลุ่ม

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล

ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสานและประเมินผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	4.42	0.96	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมให้คนในพื้นที่ได้มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการตรวจสอบประเมินผล โครงการตามแผนพัฒนา และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	4.31	0.91	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมการใช้งบประมาณพัฒนาท้องถิ่น และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	4.18	0.99	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งในของการบริหารงาน และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	4.21	0.96	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	4.25	0.88	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในตรวจสอบการประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	4.21	0.89	มาก
โดยรวม	**4.23**	**0.86**	**มาก**

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีส่วนร่วมในการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือท่านมีส่วนร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมให้คนในพื้นที่ได้มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการตรวจสอบประเมินผล โครงการตามแผนพัฒนา และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมการใช้งบประมาณพัฒนาท้องถิ่น และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

4.3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นที่แตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H0 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

H1: ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าโดย Independent t-test ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H0 ก็ต่อเมื่อ Sig (2-tailed) น้อยกว่า .05 ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**เพศชาย**		**เพศหญิง**		**t**	**sig.**
	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**		
1. ด้านการสร้างความรู้	4.53	0.62	4.23	0.90	3.909*	0.000
2. ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา	4.43	0.74	4.15	0.93	2.206*	0.028
3. ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ	4.30	0.77	4.08	0.88	2.576*	0.010
4. ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล	4.42	0.84	4.19	0.87	1.042*	0.010
5. รวมทุกด้าน	4.36	0.67	4.16	0.84	2.602*	0.010

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน พบว่าผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างเพศ กับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวมพบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.010 จึงยอมรับ H1 ปฏิเสธ H0 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	21 - 35 ปี		36 - 45 ปี		46 - 60 ปี		61 ปีขึ้นไป	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1. ด้านการสร้างความรู้	4.60	0.41	4.26	0.84	4.26	0.90	4.76	0.38
2. ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา	4.45	0.29	4.09	0.93	4.05	0.90	4.80	0.32
3. ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ	4.54	0.43	4.07	0.98	4.13	0.84	4.39	0.41
4. ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล	4.71	0.25	4.10	1.04	4.10	0.82	4.57	0.32
5. รวมทุกด้าน	4.60	0.21	4.13	0.89	4.14	0.80	4.63	0.17

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอายุ

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**แหล่งความแปรปรวน**	**SS**	**df**	**MS**	**F**	**Sig**
1. ด้านการสร้างความรู้	ระหว่างกลุ่ม	15.120	3	5.040	8.343*	.000
	ภายในกลุ่ม	239.240	396	.604		
	รวม	254.360	399			
2. ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	31.353	3	10.451	15.850*	.000
	ภายในกลุ่ม	261.107	396	.659		
	รวม	292.460	399			
3. ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	10.308	3	3.436	5.029*	.002
	ภายในกลุ่ม	270.594	396	.683		
	รวม	280.903	399			
4. ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	21.223	3	7.074	10.183*	.000
	ภายในกลุ่ม	275.099	396	.695		
	รวม	296.322	399			
5. รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	17.818	3	5.939	10.666*	.000
	ภายในกลุ่ม	220.503	396	.557		
	รวม	238.321	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น จำแนกตามอายุพบว่า ประชาชนในทุกระดับอายุ มีส่วนร่วมในประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น โดยภาพรวม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สำหรับรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบเพื่อหาว่าระดับการศึกษาคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**ระดับอายุ**	$\overline{X}$	21 - 35 ปี	36 - 45 ปี	46 - 60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ด้านการสร้างความรู้	21 - 35 ปี	4.60	-			
	36 - 45 ปี	4.26	-.33900*	-		
	46 - 60 ปี	4.26	-.34158*	-.00258	-	
	61 ปีขึ้นไป	4.76	.15515	.49416*	.49674*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 แสดงผลการเปรียบเทียบ เมื่อทดสอบความแตกต่างของด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ จำแนกตามระดับอายุเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับอายุ 21 - 35 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับอายุ 36 - 45 ปี และ 46 - 60 ปี

กลุ่มระดับอายุ 36-45 ปี และ 46-60 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นน้อยกว่ากลุ่มระดับอายุ 61 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

(n=400)

การเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**ระดับอายุ**	$\bar{X}$	21 - 35 ปี	36 - 45 ปี	46 - 60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา	21 - 35 ปี	4.53	-			
	36 - 45 ปี	4.09	-.43651*	-		
	46 - 60 ปี	4.05	-.47539*	-.03888	-	
	61 ปีขึ้นไป	4.80	.26960	.70611*	.74499*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา จำแนกตามระดับอายุเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับอายุ 21-35 ปี มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับอายุ 36-45 ปี และ 46-60 ปี

กลุ่มระดับอายุ 61 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มระดับอายุ 36-45 ปี และ 46-60

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางปฏิบัติ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**ระดับอายุ**	$\overline{X}$	21 - 35 ปี	36 - 45 ปี	46 - 60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ	21 - 35 ปี	4.54	-			
	36 - 45 ปี	4.07	-.47711*	-		
	46 - 60 ปี	4.13	-.41765*	.05946	-	
	61 ปีขึ้นไป	4.39	-.15502	.32209*	.26263*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 แสดงผลการเปรียบเทียบ เมื่อทดสอบความแตกต่างของด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางปฏิบัติ จำแนกตามระดับอายุเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับอายุ 21-35 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มระดับ 36-45 ปี และ 46-60 ปี

กลุ่มระดับอายุ 61 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่ากลุ่ม ระดับอายุ 36-45 ปี และ 46-60 ปี

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**ระดับอายุ**	$\overline{X}$	21 - 35 ปี	36 - 45 ปี	46 - 60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	21 - 35 ปี	4.71	-			
	36 - 45 ปี	4.10	-.61869*	-		
	46 - 60 ปี	4.10	-.61109*	.00760	-	
	61 ปีขึ้นไป	4.57	-.14899	.46970*	.46210*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 แสดงผลการเปรียบเทียบ เมื่อทดสอบความแตกต่างของด้านการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกตามระดับอายุเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับอายุต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับอายุ 21-35 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น มากกว่ากลุ่มระดับอายุน้อยกว่า 36-45 ปี และ 46-60 ปี

กลุ่มระดับอายุ 61 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่ากลุ่ม ระดับอายุ 36-45 ปี และ 46-60 ปี

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกระดับการศึกษา

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**ประถมศึกษา**		**มัธยมศึกษา**		**อุดมศึกษา**	
	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**
1. ด้านการสร้างความรู้	4.86	0.30	4.43	0.41	4.23	0.85
2. ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา	4.48	0.29	4.45	0.29	4.05	0.90
3. ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ	4.38	0.42	4.45	0.33	4.11	0.93
4. ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล	4.54	0.33	4.69	0.30	4.12	0.95
5. รวมทุกด้าน	4.65	0.18	4.54	0.17	4.13	0.85

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**แหล่งความแปรปรวน**	**SS**	**df**	**MS**	**F**	**Sig.**
1. ด้านการสร้างความรู้	ระหว่างกลุ่ม	25.624	2	12.812	22.236*	.000
	ภายในกลุ่ม	228.736	397	.576		
	รวม	254.360	399			
2. ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	41.447	2	20.724	32.776*	.000
	ภายในกลุ่ม	251.013	397	.632		
	รวม	292.460	399			
3. ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	5.881	2	2.941	4.245*	.015
	ภายในกลุ่ม	275.021	397	.693		
	รวม	280.903	399			
4. ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	15.818	2	7.909	11.193*	.000
	ภายในกลุ่ม	280.505	397	.707		
	รวม	296.322	399			
5. รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	19.337	2	9.668	17.528*	.000
	ภายในกลุ่ม	218.985	397	.552		
	รวม	238.321	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 แสดงผลการเปรียบเทียบการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในทุกระดับการศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น โดยภาพรวมแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบเพื่อหาว่าระดับการศึกษาคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**ระดับการศึกษา**	$\overline{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา
ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้	ประถมศึกษา	4.86	-		
	มัธยมศึกษา	4.43	-.42593*	-	
	อุดมศึกษา	4.23	.62453*	-.19861	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับการศึกษาประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับ มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา

ตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**ระดับการศึกษา**	$\overline{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา
ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา	ประถมศึกษา	4.82	-		
	มัธยมศึกษา	4.58	-.24405	-	
	อุดมศึกษา	4.05	-.77369*	-.52964*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับการศึกษาประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับ อุดมศึกษา

กลุ่มระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับ อุดมศึกษา

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางปฏิบัติ จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**ระดับการศึกษา**	$\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา
ด้านการมีส่วนร่วมในการการสร้างแนวทางปฏิบัติ	ประถมศึกษา	4.38	-		
	มัธยมศึกษา	4.45	.07275	-	
	อุดมศึกษา	4.11	-.26350*	-.33625	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการการสร้างแนวทางปฏิบัติ จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับ อุดมศึกษา

ตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**ระดับการศึกษา**	$\overline{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา
ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความ	ประถมศึกษา	4.54	-		
ร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และ	มัธยมศึกษา	4.69	.14683	-	
ประเมินผล	อุดมศึกษา	4.12	-.42570*	-.57252*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผลจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับการศึกษาประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับ อุดมศึกษา

กลุ่มระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่ากลุ่มระดับ อุดมศึกษา

ตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอาชีพ (n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		พนักงานบริษัทเอกชน		เกษตรกรรม		นักเรียน/นักศึกษา		อื่น ๆ	
	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้	4.15	0.82	4.12	1.07	4.74	0.39	4.65	0.45	4.72	0.46
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา	4.04	0.91	3.97	0.99	4.66	0.36	4.43	0.34	4.50	0.85
3. ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ	4.06	0.91	3.97	0.99	4.66	0.36	4.43	0.34	4.50	0.85
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน และประเมินผล	4.08	0.77	4.09	1.06	4.61	0.35	4.68	0.28	4.14	1.19
5. รวมทุกด้าน	4.08	0.77	4.04	1.01	4.61	0.19	4.61	0.22	4.39	0.82

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้	ระหว่างกลุ่ม	32.007	4	8.002	14.215*	.000
	ภายในกลุ่ม	222.353	395	.563		
	รวม	254.360	399			
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	28.707	4	7.177	10.748*	.000
	ภายในกลุ่ม	263.753	395	.668		
	รวม	292.460	399			
3. ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	17.302	4	4.325	6.482*	.000
	ภายในกลุ่ม	263.601	395	.667		
	รวม	280.903	399			
4. ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	22.397	4	5.599	8.074*	.000
	ภายในกลุ่ม	273.925	395	.693		
	รวม	296.322	399			
5. รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	21.821	4	5.455	9.953*	.000
	ภายในกลุ่ม	216.500	395	.548		
	รวม	238.321	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.24 แสดงผลการเปรียบเทียบการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามอาชีพ พบว่าประชาชนในทุกอาชีพ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น โดยภาพรวม แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบเพื่อหาว่าระดับการศึกษาคู่ใดที่มีความแตกต่างกันด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**อาชีพ**	$\bar{X}$	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	เกษตรกรรม	นักเรียน/นักศึกษา	อื่น ๆ
ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.15	-				
	พนักงานบริษัทเอกชน	4.12	-.03234	-			
	เกษตรกรรม	4.74	-.59370*	-.62605*	-		
	นักเรียน/นักศึกษา	4.65	.49901*	.53135*	-.09470	-	
	อื่น ๆ	4.72	.57123*	.60357*	-.02247	.07222	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.25 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 คู่ ได้แก่

กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ พนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ พนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มอาชีพอื่นๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ พนักงานบริษัทเอกชน

ตารางที่ 4.26 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**อาชีพ**	$\overline{X}$	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	เกษตรกรรม	นักเรียน/นักศึกษา	อื่น ๆ
ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.04	-				
	พนักงานบริษัทเอกชน	3.97	-.07381	-			
	เกษตรกรรม	4.66	.61905*	.69286*	-		
	นักเรียน/นักศึกษา	4.43	.38757*	.46138*	-.23148	-	
	อื่น ๆ	4.50	.45516*	.52897*	-.16389	.06759	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนา จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 คู่ ได้แก่

กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ พนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ พนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มอาชีพอื่นๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ พนักงานบริษัทเอกชน

ตารางที่ 4.27 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางปฏิบัติ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**อาชีพ**	$\overline{X}$	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	เกษตรกรรม	นักเรียน/นักศึกษา	อื่น ๆ
ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางปฏิบัติ	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.06	-				
	พนักงานบริษัทเอกชน	4.00	-.06845	-			
	เกษตรกรรม	4.41	.35074*	.41919*	-		
	นักเรียน/นักศึกษา	4.68	.61673*	.68519*	-.26599	-	
	อื่น ๆ	4.18	.12044	.18889	-.23030	-.49630*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.27 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางปฏิบัติ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่

กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ พนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ พนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มอาชีพ อื่นๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา

ตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	**อาชีพ**	$\overline{X}$	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	เกษตรกรรม	นักเรียน/นักศึกษา	อื่น ๆ
ด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4.08	-				
	พนักงานบริษัทเอกชน	4.09	-.00754	-			
	เกษตรกรรม	4.61	.52832*	.52078*	-		
	นักเรียน/นักศึกษา	4.68	.59987*	.59233*	.07155	-	
	อื่น ๆ	4.14	.06190	.05437	-.46641*	-.53796*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.28 แสดงผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผลจำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD พบว่า กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 คู่ ได้แก่ กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ พนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ พนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มอาชีพอื่นๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นมากกว่า กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม และ นักเรียน/นักศึกษา

ตารางที่ 4.29 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	สมมติฐาน	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	เพศ	0.010*	แตกต่าง
2	อายุ	0.000*	แตกต่าง
3	ระดับการศึกษา	0.000*	แตกต่าง
4	อาชีพ	0.000*	แตกต่าง

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.29 สรุปผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น โดยภาพรวมที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

4.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 4.30 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ควรเอาใจใส่ในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นการจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนโครงการต่างๆ	5
2.	ควรมีกลยุทธ์ที่จะทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	4
3.	ให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นให้ประชาชนรับทราบ	3
4.	การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ควรได้รับการพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นตามโครงการที่ชุมชนได้เสนอไป	3
	รวม	**15**

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีความถี่สูงสุดโดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ พบว่า ควรเอาใจใส่ในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นการจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนโครงการต่างๆ ความถี่ 5 รองลงมาได้แก่ ควรมีกลยุทธ์ที่จะทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ความถี่ 4 ให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นให้ประชาชนรับทราบ ความถี่ 3 และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ควรได้รับการพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นตามโครงการที่ชุมชนได้เสนอไป ความถี่ 3

มหามกุฏราชวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น เพื่อเปรียบเทียบของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ตามการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น แตกต่างกัน เพื่อเสนอแนะทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยวิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 26,968 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 400 คน ทำการเก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (ONE-WAY ANOVA) เมื่อ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะเปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50

มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 ระดับอุดมศึกษา จำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ผลของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ 1) ควรเอาใจใส่ในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นการจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนโครงการต่างๆ 2) ควรมีกลยุทธ์ที่จะทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น 3) ให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับ

การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นให้ประชาชนรับทราบ 4) การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ควรได้รับการพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นตามโครงการที่ชุมชนได้เสนอไป

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

5.2.1 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบในการวิจัย จากผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของแต่ละด้านโดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระธีรศานต์ ฉนฺทวุฑฺโฒ ปัญญาดี (2564) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูปลัดศิวภัช ภทฺรญาโณ หน่อตุ้ย (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมล้านนาของเยาวชนในหมู่บ้านดงป่างิ้ว ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นการรักษา ฟื้นฟู โดยการเลือกสรรภูมิปัญญา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสังคม ชยานนฺโท. (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นอีสาน : ศึกษากรณีบุญแห่กระธูปของชุมชนอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เพื่อเป็นการรักษาฟื้นฟูการอนุรักษ์ประเพณีบุญแห่กระธูปเริ่มแรกเฉพาะชุมชนที่ปฏิบัติมา อาจกล่าวได้ว่าในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบนั้น ประชาชนที่อยู่ในชุมชนส่วนใหญ่ได้รับผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นไม่ว่าจะโดยทางตรง หรือทางอ้อมเป็นอย่างมาก แสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนที่มุ่งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นให้กับประชาชน ไม่ว่าจะผ่านทางการจัดกิจกรรม การจัดสรรงบประมาณจากทางท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา หรือการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย จึงทำให้ระดับการประเมินผลความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ออกมาในระดับมาก ผู้วิจัยอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.จากผลการวิจัย ด้านการสร้างความรู้ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในด้านการสร้างความรู้ ทบทวนประเพณีท้องถิ่นการเสนอปัญหาความต้องการ และแนวทางการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ตรงกับความต้องการของประชาชนวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับผู้นำชุมชนนำชุมชนหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน ตัดสินใจเลือกแผนงานหรือโครงการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาและกำหนดแนวทางการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง และคณะ (2565) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนบ้านห้วยสิบบาท อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า บ้านห้วยสิบบาทมีภูมิปัญญา จำแนกออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) องค์ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี 2) องค์ความรู้ภูมิปัญญาเกี่ยวกับอาชีพและวิถีชีวิต สามารถยกระดับให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพแก่คนในชุมชน ประการที่สาม กิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายเกษม ปฐมฤกษ์ (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องเรื่องบทบาทและความร่วมมือของสภาวัฒนธรรมเขตกับสำนักงานเขต ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วมสามารถนำไปการทำงานร่วมกันผ่านขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้าง ความรู้ การสร้างแนวทางการพัฒนา และการสร้างแนวทางปฏิบัติ

2. จากผลการวิจัยด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนได้ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมของเทศบาลมาก เช่น มีส่วนร่วมในการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติการแสดงความคิดเห็นต่อการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นขณะดำเนินโครงการ การวางแผนและร่วมกำหนดทิศทางการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น เมื่อโครงการเกิดปัญหาให้ความร่วมมือดำเนินโครงการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์ที่วางไว้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกตัวแทนชุมชนเป็นคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นเช่นคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผน คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลและคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนรวมถึงการร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมต่างๆในการดำเนินการจัดทำแผนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดทำแผนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการตามแผนการดำเนินงานหรือตามระยะเวลาและงบประมาณที่กำหนดและมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือต่อหน่วยงานและองค์กรต่างๆที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพงศ์ อริยสุนทร (2558) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม ของท้องถิ่นและชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรม : กรณีศึกษาการจัดตั้ง สภาวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 พบว่า ยังไม่เป็นที่รู้จักของประชาชนอย่างแพร่หลาย ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ บุศรา โพธิสุข (2559) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านการตัดสินใจทางการเมือง และการสร้างแนวทางการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง

3. จากผลการวิจัยด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเทศบาลเมืองวารินชำราบมีการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนให้พื้นที่ให้ได้รับบริการที่ดีขึ้นตามสมควรโดยประชาชนได้รับผลประโยชน์จากโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานโครงการด้านการพัฒนาสังคมและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตโครงการด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีโครงการด้านโครงการด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์การด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญารวมทั้งมีส่วนในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ตามโครงการเรียบร้อยด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและโครงการรวมกลุ่มอาชีพในแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดได้รับผลประโยชน์จากการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายเกษม ปฐมฤกษ์ (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทและความร่วมมือของสภาวัฒนธรรมเขตกับสำนักงานเขต ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วมสามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับการกำหนดแนวทางการสร้างความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและการสร้างแนวทางปฏิบัติ ไม่ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรา โพธิสุข (2559) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

4. จากผลการวิจัยด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผลผล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน เนื่องจากประชาชนเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเนื่องจากประชาชนเข้าใจโครงการตามแผนพัฒนาการติดตามผลการดำเนินงานหรือโครงการตามระยะเวลาและงบประมาณที่กำหนดไว้การมีส่วนร่วมในการควบคุมการตรวจสอบแผนงานหรือโครงการการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนการมีส่วนร่วมเสนอชื่อกรรมการติดตามตรวจสอบร่วมทำสรุปผลการดำเนินงานจัดทำรายงานเสนอผลการดำเนินงานต่อเทศบาล ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดการประเมินผลเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระธีรศานต์ ฉนฺทวุฑฺโฒ ปัญญาดี (2564) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2.2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง และคณะ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนบ้านห้วยสิบบาท อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นชุมชนบ้านห้วยสิบบาท อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ นามบุรี (2564) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรา โพธิสุข (2559) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.86

2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระธีรศานต์ ฉนฺทวุฑฺโฒ ปัญญาดี (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรา โพธิสุข (2559) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.86

3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระธีรศานต์ ฉนฺทวุฑฺโฒ ปัญญาดี (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ระกับการศึกษามิใช่เป็นตัวแปรของการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน แต่สำคัญไปกว่านั้นความเป็นพลเมืองที่มีอยู่ในตัวประชาชนเป็นตัวกำหนดการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ พระมหาสังคม ชยานนฺโท (2563) ระบวนการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นอีสาน : ศึกษากรณีบุญแห่กระธูปของชุมชน อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชาชนโดยภาพรวม มีส่วนร่วมในชุมชนเห็นไปในทิศทาง เดียวกัน รู้จักในวงกว้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายเกษม ปฐมฤกษ์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทและความร่วมมือของสภาวัฒนธรรมเขตกับสำนักงานเขตในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ โดยสภาวัฒนธรรมเขตแบ่งปันองค์ความรู้ ด้านงานวัฒนธรรมให้แก่สำนักงานเขต ในขณะที่สำนักงานเขตให้การสนับสนุนด้านทรัพยากร และความร่วมมือในด้านต่าง ๆ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ด้านการสร้างความรู้ ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นฟูสืบสาน และประเมินผล อยู่ในระดับมาก โดยผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน กระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนส่วนร่วมกับการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นให้มากขึ้น เช่น การเข้าร่วมประชุมสภาชุมชน การร่วมกำหนดนโยบาย การเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

2. ควรกำหนดนโยบายการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมกันเสนอรูปแบบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นให้เป็นท้องถิ่นตัวอย่าง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. เพิ่มช่องทางส่งเสริมความรู้การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นให้มากขึ้นโดยช่องทางต่างๆ รวมถึงจัดทำข้อมูลเพื่อเผยแพร่ชุมชน การดำเนินงาน หรือเก็บภาพกิจกรรมต่าง ๆ ให้คนภายนอกเข้าถึงได้ และคนภายในสามารถติดตามตรวจสอบได้

2. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจโครงการหรือกิจกรรมของเทษบาล และเปิดโอกาสให้เข้าร่วมรับฟังการแถลงผลงานดำเนินงานการใช้จ่ายงบประมาณให้มากยิ่งขึ้น

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การศึกษา “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาเพื่อเสนอแนะให้มีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆดังนี้

1. ศึกษาความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

2. ศึกษาวิจัยในลักษณะของงานวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ได้รายละเอียดข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นได้ชัดเจนมากขึ้น

3. ศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการเอื้อประโยชน์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

โกวิทย์ พวงงาม. (2550). *การปกครองท้องถิ่นว่าด้วยทฤษฎี แนวคิด และหลักการ*.กรุงเทพฯ : เอเชียเพรส.

คณะกรรมการดำเนินงานและประสานงานวันอนุรักษ์มรดกไทย. (2541). *แผนแม่บทวันอนุรักษ์มรดกไทย* พ.ศ.2541. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

"รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560" (6 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, 15.

"รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560" (6 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, 74-75.

"รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560" (6 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, 77.

"ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมไทยแห่งชาติ พ.ศ.2485" (29 กันยายน 2485). ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 63 ตอนที่ 59

ธีรพงษ์ แก้วหาวงษ์. (2546). *กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง*. พิมพ์ครั้งที่ 9. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา,

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). *การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง*.กรุงเทพฯ : 598 Print.

ผจงจิตต์ อธิคมนันทะ. (2543). *การเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เมธี จันท์จารุภรณ์ และสุทธิดา รัตนวาณิชย์พันธ์. (2541). *วิทยากรชุมชน: การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างประชาชน*. นครสวรรค์ : สุขุมและบุตร.

วันชัย วัฒนศัพท์และคณะ. (2554) *"คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน การตัดสินใจที่ดีกว่าโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม"* ขอนแก่น : โรงพิมพ์ศิริภัณฑ์.

สถาบันประปกเกล้า. (2551). *ระบบการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมระดับจังหวัด. ทำอย่างไรให้เป็นจริง*. กรุงเทพฯ.

สถาบันพระปกเกล้า. (2556). *การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณสำหรับท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

2. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง และคณะ. (2565). *การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชนบ้านห้วยสิบบาท อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี*. สาขาวิชาการพัฒนาสังคม, คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

เกษม ปฐมฤกษ์. (2562). *บทบาทและความร่วมมือของสภาวัฒนธรรมเขตกับสำนักงานเขต ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น. การค้นคว้าอิสระ*, หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการสาธารณะสำหรับนักบริหาร, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พระครูปลัดศิวภัช ภทฺรญาโณ หน่อตุ้ย. (2563). *การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมล้านนาของเยาวชนในหมู่บ้านดงป่างิ้ว ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์, หลักสูตรปริญญาพุทธศาสูตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธีรศานต์ ฉนฺทวุฑฺโฒ ปัญญาดี. (2564). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตามหลักอิทธิบาท 4. วิทยานิพนธ์*, หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พระมหาสังคม ชยานนฺโท. (2563). *กระบวนการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นอีสาน : ศึกษากรณีบุญแห่กระธูปของชุมชน อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ.* มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ศิริพงศ์ อริยสุนทร. (2558). *การอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม ของท้องถิ่นและชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรม : กรณีศึกษาการจัดตั้ง สภาวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553*. การค้นคว้าอิสระ, หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุศรา โพธิสุข. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วรรณิการ์ ภูมิวงศ์พิทักษ์. (2540). *ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการครอบครัวและชุมชนพัฒนา: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนดวงแข เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร.*

วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมเด็จ หริ่มเจริญ. (2559). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา.*วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

สมบัติ นามบุรี และคณะ. (2564) *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ*. คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

3. เอกสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2563). *ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2565. เข้าถึงได้จาก http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2560). *ยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2560 - 2569.* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2565. *เข้าถึงได้จาก http://www.dla.go.th/visit/stategics.pdf*

ประเพณีที่เราควรจะต้องอนุรักษ์ไว้. (2561). *ข้อมูล lampssky ให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณีไทยสืบสานวัฒนธรรมไทย* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2565. เข้าถึงได้จาก *https://lampssky.com/ประเพณีที่เราควรจะต้อง/*

อีสานร้อยแปด. (ม.ป.ป.). *ฮีตสิบสองคองสิบสี่ประเพณีอีสานสืบต่อกันมา* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2565. *เข้าถึงได้จาก https://esan108.com/ฮีตสิบสอง-คองสิบสี่.html*

วัฒนธรรม และประเพณีของไทย. (2559). *ประเภทของประเพณี* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2565. เข้าถึงได้จาก https://thaicultureandthaitradition.wordpress.com/2016/09/23/ประเภทของประเพณี/

แผนพัฒนาท้องถิ่น. (2561-2565) *เทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2565. เข้าถึงได้จาก https://drive.google.com/file/d/1Pq9Dzv7in_RSIRxDYQ-HIepZLBlYZ--s/view

ศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน. (2565) *เทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2565. เข้าถึงได้จาก https://www.warincity.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=13862:--2565--4-&catid=255:2022-07-25-06-48-25&Itemid=568

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ ผ่านพูล

การศึกษา ศน.บ. (ปรัชญา), มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ศศ.ม. (ปรัชญาและศาสนา), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง), มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตำแหน่ง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

(2) ดร.อภิชิต เหมือยไธสง

การศึกษา ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รป.บ. (การบริหารท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ร.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาการปกครอง

(3) ดร.อัครเดช นีลโยธิน

การศึกษา คอบ. (ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๕๗๖ **วันที่** ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผศ.ดร. อาทิตย์ ผ่านพูล

ด้วย พระปภังกร ปภงฺกโร (พุสิงห์) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๕๐๖๑๐๐๐๕ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๓/๒๕๖๔ กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN TRADITIONS COUSERVATION IN WARIUCHAMAB TOWN MUNICIPALITY UBON RATCHATHANI PROVINCE)" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/๖๐๕๗๖ **วันที่** ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร. อภิชิต เหมือยไธสง

ด้วย พระปภังกร ปภงฺกโร (พุสิงห์) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๕๐๖๑๐๐๕ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๓/๒๕๖๔ กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN TRADITIONS COUSERVATION IN WARIUCHAMAB TOWN MUNICIPALITY UBON RATCHATHANI PROVINCE)" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ดร.อภิชิต (เหมือยไธสง)
๒๔/๑๒/๖๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๘๕๙

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๐๕๗๖ **วันที่** ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

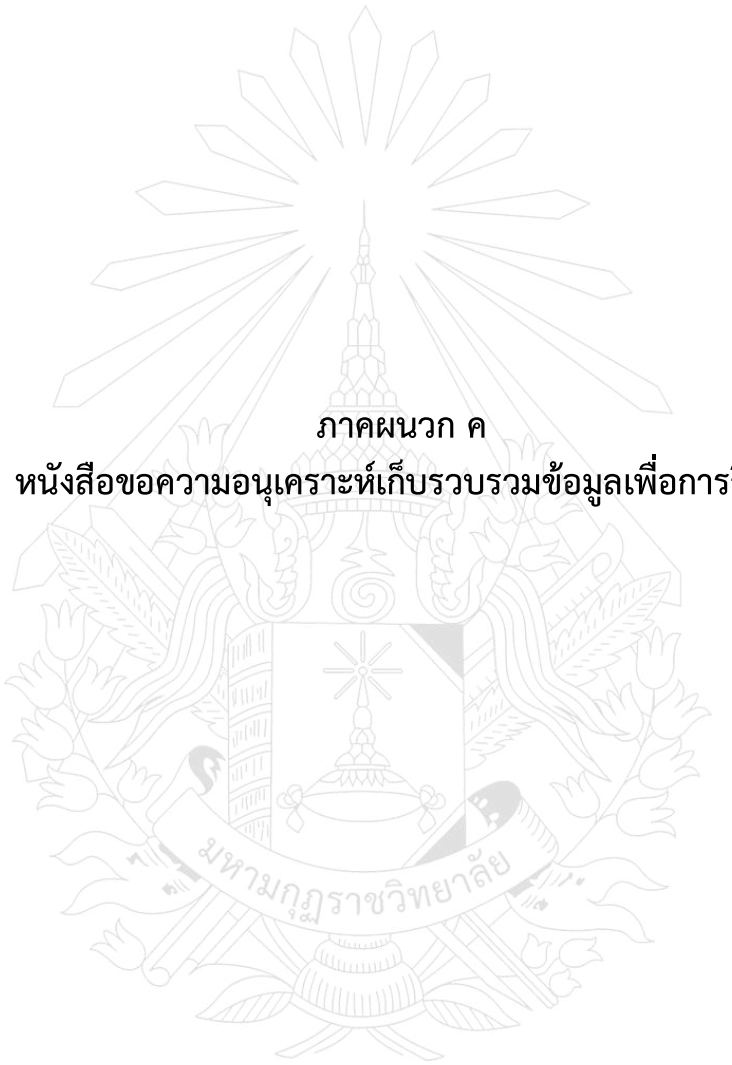
เจริญพร ดร. อัครเดช นีลโยธิน

ด้วย พระปภังกร ปภงฺกโร (พุสิงห์) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๕๐๖๑๐๐๕ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๓/๒๕๖๔ กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN TRADITIONS COUSERVATION IN WARIUCHAMAB TOWN MUNICIPALITY UBON RATCHATHANI PROVINCE)" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ บ้านโนนชัย ถนนราษฎร์คนึง ตำบลในเมือง
อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๑๑๖

๑๑ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

เนื่องด้วย พระปภังกร ปภงกโร (พุสิงห์) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๕๐๖๑๐๐๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อยู่ระหว่างการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ดร. ชนาธิป ศรีโท เป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์และเป็นไปตามกระบวนการของการทำสารนิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำสารนิพนธ์และขออนุญาตใช้หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำสารนิพนธ์เป็นลำดับต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ได้รับหนังสือแล้ว
ลงชื่อผู้รับ.....
(.....)
วันที่รับหนังสือ.....

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : พระปภังกร ปภงกโร (พุสิงห์) ๐๙๙-๐๖๘๒๔๑๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๓๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๑๓๑

๑๖ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองวารินชำราบ ตำบลวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

เนื่องด้วย พระปภังกร ปภงฺกโร (พุสิงห์) เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๔๒๐๔๕๐๖๑๐๐๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อยู่ระหว่างการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ดร. ชนาธิป ศรีโท เป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ และเป็นไปตามกระบวนการของการทำสารนิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำสารนิพนธ์และขออนุญาตใช้หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำสารนิพนธ์เป็นลำดับต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

โบทลิว

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : พระปภังกร ปภงฺกโร (พุสิงห์) ๐๙๙-๐๖๘๒๔๑๕

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

<u>คำชี้แจง</u>

1. แบบสอบถาม เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

3) เพื่อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นตามแนวพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บแบบสอบถามไว้เป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้นท่านสามารถตอบข้อคำถามได้อย่างอิสระ และสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ให้ตรงกับความเป็นจริงที่สุด

1. เพศ

( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2. อายุ

( ) 1. 21 - 35 ปี ( ) 2. 36 - 45 ปี

( ) 3. 46 - 60 ปี ( ) 3. 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

( ) 1. ประถมศึกษา ( ) 2. มัธยมศึกษา

( ) 3. อุดมศึกษา

4. อาชีพ

( ) 1. รับราชการ/รัฐสาหกิจ ( ) 2. พนักงานบริษัทเอกชน

( ) 3. เกษตรกรรม ( ) 4. นักเรียน/นักศึกษา

( ) 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง : ให้ท่านพิจารณาเลือกคำตอบที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับระดับการมีส่วนร่วมของท่านมากที่สุด โดยยึดหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

5 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก

3 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย

1 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
	ด้านการสร้างความรู้					
1	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รับฟัง และหาข้อสรุปร่วมกัน					

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
2	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดแนวทางการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการ ได้ ริเริ่ม กำหนด เสนอโครงการ และแผนงานอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่น					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำไปอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น					
5	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น					
6	ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
	ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา					
7	ท่านมีส่วนร่วมเสนอทางเลือกในการพัฒนาตามที่ได้สร้างความพึงประสงค์และกำหนดทางเลือก ในการพัฒนา กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม และจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม					
8	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
19	ท่านมีส่วนร่วมบริจาคเงินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อนำไปพัฒนา และอนุรักษ์ประเพณี					
10	ท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณประจำปี					
11	ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องจัดทำขึ้น					
12	ท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมเป็นกรรมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
	ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ					
13	ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะเป็นวัตถุสิ่งของ เช่น เครื่องอุปโภค บริโภค เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในท้องถิ่น					
14	ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับงาน ด้านสาธารณูปโภคงานด้านการศาสนา และการอนุรักษ์ประเพณีให้กับประชาชน					
15	ท่านมีส่วนร่วมจ่ายค่าตอบแทนหรือมอบของรางวัลให้กับประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม					
16	ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการในการดำเนินงานตามแผนงานการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น					
17	ท่านมีส่วนร่วมทำการประชาพิจารณ์ร่างแผนพัฒนาการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในพื้นที่					
18	ท่านมีส่วนร่วมในการสอบถามความพอใจในการ จัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ และจัดกลุ่ม					
	ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นสืบสาน และประเมินผล					
20	ท่านมีส่วนร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น					
20	ท่านมีส่วนร่วมให้คนในพื้นที่ได้มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการตรวจสอบประเมินผล โครงการตามแผนพัฒนา และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น					
21	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมการใช้งบประมาณพัฒนาท้องถิ่น และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น					
22	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งในของการบริหารงาน และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น					

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
23	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่					
24	ท่านมีส่วนร่วมในตรวจสอบการประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่					

ตอนที่ 3 เพื่อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง : ท่านมีความคิดเห็นหรือเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ*****

ภาคผนวก จ
ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม และการคำนวนหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ตารางแสดงผลรวมการประเมินแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จากเอกสารตำรารวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม แบบตรวจรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประเมินค่าตามแบบของลิเคิร์ท และนำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

4. นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในข้อนั้น

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยที่ +1 หมายถึง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

หมายเหตุ : ค่า IOC (หรือข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง) ที่สามารถนำไปใช้ได้ คือต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ 21 - 35 ปี ☐ 36 - 45 ปี

☐ 46 - 60 ปี ☐ 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา

☐ อุดมศึกษา

4. อาชีพ

☐ รับราชการ/รัฐสาหกิจ ☐ พนักงานบริษัทเอกชน

☐ เกษตรกรรม ☐ นักเรียน/นักศึกษา

☐ อื่น ๆ

การวิเคราะห์ด้วยดัชนี IOC (Index of item objective congruence)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			คะแนนรวม	ค่า IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
1. ด้านการสร้างความรู้						
1.1 ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รับฟัง และหาข้อสรุปร่วมกัน	3	0	0	3	1	ใช้ได้
1.2 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดแนวทางการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
1.3 ท่านมีส่วนร่วมในการ ได้ ริเริ่ม กำหนด เสนอโครงการ และแผนงานอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
1.4 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำไปอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
1.5 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
1.6 ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2. ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา						

ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			คะแนนรวม	ค่า IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
2.1 ท่านมีส่วนร่วมเสนอทางเลือกในการพัฒนาตามที่ได้สร้างความพึงประสงค์และกำหนดทางเลือก ในการพัฒนา กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม และจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2.2 ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2.3 ท่านมีส่วนร่วมบริจาคเงินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อนำไปพัฒนาและอนุรักษ์ประเพณี	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2.4 ท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณประจำปี	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2.5 ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องจัดทำขึ้น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
2.6 ท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมเป็นกรรมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
3. ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ						
3.1 ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะเป็นวัตถุสิ่งของ เช่น เครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการประกอบอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
3.2 ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับงาน ด้านสาธารณูปโภคงานด้านการศาสนา และการอนุรักษ์ประเพณีให้กับประชาชนน	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			คะแนนรวม	ค่า IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
3.3 ท่านมีส่วนร่วมจ่ายค่าตอบแทนหรือมอบของรางวัลให้กับประชาชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	3	0	0	3	1	ใช้ได้
3.4 ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการในการดำเนินงานตามแผนงานการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
3.5 ท่านมีส่วนร่วมทำการประชาพิจารณ์ร่างแผนพัฒนาการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในพื้นที่	3	0	0	3	1	ใช้ได้
3.6 ท่านมีส่วนร่วมในการสอบถามความพอใจในการ จัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ และจัดกลุ่ม	3	0	0	3	1	ใช้ได้
4. ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นสืบสาน และประเมินผล						
4.1 ท่านมีส่วนร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
4.2 ท่านมีส่วนร่วมให้คนในพื้นที่ได้มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการตรวจสอบประเมินผล โครงการตามแผนพัฒนา และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
4.3 ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมการใช้งบประมาณพัฒนาท้องถิ่น และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้
4.4 ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งในของการบริหารงาน และการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ระดับการประเมิน			คะแนนรวม	ค่า IOC	แปลผล
	+1	0	-1			
4.5 ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบควบคุมการจัดทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	3	0	0	3	1	ใช้ได้
4.6 ท่านมีส่วนร่วมในตรวจสอบการประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ระดับการประเมิน			คะแนนรวม	ค่า IOC	ผล
		+1	0	-1			
1	ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	3	0	0	3	1	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.939	28

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
เพศ	113.9333	133.099	.035	.942
อายุ	112.8667	124.878	.336	.942
ระดับการศึกษา	112.8000	130.303	.249	.940
อาชีพ	113.0667	145.857	-.420	.962
K1	111.0333	120.171	.889	.933
K2	110.8667	125.844	.679	.936

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
K3	111.0000	121.172	.753	.934
K4	110.9667	126.033	.657	.936
K5	110.8333	126.489	.628	.936
K6	111.0333	119.068	.791	.934
D1	110.9667	121.689	.773	.934
D2	110.9667	121.344	.797	.934
D3	110.9333	126.202	.640	.936
D4	110.9667	120.861	.831	.934
D5	111.0333	121.137	.820	.934
D6	111.1667	121.316	.855	.933
P1	110.9667	125.895	.669	.936
P2	111.1000	121.059	.844	.934
P3	111.0667	120.202	.895	.933
P4	111.0333	121.275	.810	.934
P5	110.9667	120.102	.884	.933
P6	111.1333	120.464	.901	.933
E1	111.0667	121.030	.836	.934
E2	111.0333	127.689	.518	.937
E3	110.9667	126.930	.576	.937

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
E4	110.9333	127.030	.566	.937
E5	111.0000	126.621	.608	.937
E6	111.0000	126.966	.577	.937

หมายเหตุ: K1 - K6 หมายถึง ด้านการสร้างความรู้

D1 - D6 หมายถึง ด้านการสร้างแนวทางการพัฒนา

P1 - P6 หมายถึง ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ

E1 - E6 หมายถึง ด้านการสร้างความร่วมมือการอนุรักษ์ ฟื้นสืบสาน และประเมินผล

T-Test

Group Statistics

	เพศ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
kk	เพศชาย	190	4.5351	.62356	.04524
	เพศหญิง	210	4.2333	.90662	.06256
dd	เพศชาย	190	4.3377	.74761	.05424
	เพศหญิง	210	4.1516	.93668	.06464
pp	เพศชาย	190	4.3000	.77498	.05622
	เพศหญิง	210	4.0865	.88270	.06091
ee	เพศชาย	190	4.2842	.84893	.06159
	เพศหญิง	210	4.1944	.87307	.06025
kdpe	เพศชาย	190	4.3643	.67646	.04908
	เพศหญิง	210	4.1665	.84131	.05806

```
ONEWAY kk dd pp ee kdpe BY อายุ
  /MISSING ANALYSIS
  /POSTHOC=LSD ALPHA(0.05).
```

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
kk	Between Groups	15.120	3	5.040	8.343	.000
	Within Groups	239.240	396	.604		
	Total	254.360	399			
dd	Between Groups	31.353	3	10.451	15.850	.000
	Within Groups	261.107	396	.659		
	Total	292.460	399			
pp	Between Groups	10.308	3	3.436	5.029	.002
	Within Groups	270.594	396	.683		
	Total	280.903	399			
ee	Between Groups	21.223	3	7.074	10.183	.000
	Within Groups	275.099	396	.695		
	Total	296.322	399			
kdpe	Between Groups	17.818	3	5.939	10.666	.000
	Within Groups	220.503	396	.557		
	Total	238.321	399			

```
ONEWAY kk dd pp ee kdpe BY ระดับการศึกษา
  /MISSING ANALYSIS
  /POSTHOC=LSD ALPHA(0.05).
```

Oneway

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
kk	Between Groups	25.624	2	12.812	22.236	.000
	Within Groups	228.736	397	.576		
	Total	254.360	399			
dd	Between Groups	41.447	2	20.724	32.776	.000
	Within Groups	251.013	397	.632		
	Total	292.460	399			
pp	Between Groups	5.881	2	2.941	4.245	.015
	Within Groups	275.021	397	.693		
	Total	280.903	399			
ee	Between Groups	15.818	2	7.909	11.193	.000
	Within Groups	280.505	397	.707		
	Total	296.322	399			
kdpe	Between Groups	19.337	2	9.668	17.528	.000
	Within Groups	218.985	397	.552		
	Total	238.321	399			

ONEWAY kk dd pp ee kdpe BY อาชีพ

/MISSING ANALYSIS

/POSTHOC=LSD ALPHA(0.05).

Oneway

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
kk	Between Groups	32.007	4	8.002	14.215	.000
	Within Groups	222.353	395	.563		
	Total	254.360	399			
dd	Between Groups	28.707	4	7.177	10.748	.000
	Within Groups	263.753	395	.668		
	Total	292.460	399			
pp	Between Groups	17.302	4	4.325	6.482	.000
	Within Groups	263.601	395	.667		
	Total	280.903	399			
ee	Between Groups	22.397	4	5.599	8.074	.000
	Within Groups	273.925	395	.693		
	Total	296.322	399			
kdpe	Between Groups	21.821	4	5.455	9.953	.000
	Within Groups	216.500	395	.548		
	Total	238.321	399			

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ฉายา/นามสกุล : พระปภังกร ปภงฺกโร (พุสิงห์)

วัน เดือน ปีเกิด : 3 กุมภาพันธ์ 2537

ที่อยู่ปัจจุบัน : 99 หมู่2 ตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี

การศึกษา

พ.ศ. 2550 : มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวรรณวารีวิทยา
ตำบลในเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ. 2561 : รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) สาขาวิชารัฐศาสตร์
การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาลัยเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น